

M I N U T E S

of the General Body Meeting of
NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION
held at 12.00 noon on **SUNDAY, the**

27th November, 2011 at
Smt.Kesharbai Lahoti Mahavidyalaya,
Amravati

General Body of Nagpur University Teachers' Association met at 12.00 noon on Sunday, the 27th November, 2011 at Smt.Kesharbai Lahoti Mahavidyalaya, Amravati. Prof. B.T.Deshmukh, President was in the chair. The membership numbers of the members present at the meeting are as follows :-

0044, 0048, 0058, 0070, 0072, 0075, 0090, 0129, 0148, 0154, 0172, 0176, 0262, 0269, 0302, 0389, 0432, 0433, 0496, 0547, 0585, 0724, 1044, 1122, 1161, 1177, 1260, 1279, 1304, 1368, 1406, 1603, 1645, 1792, 1798, 1849, 1948, 1991, 1996, 2035, 2038, 2108, 2137, 2138, 2149, 2157, 2369, 2370, 2371, 2399, 2406, 2414, 2439, 2495, 2524, 2603, 2655, 2664, 2666, 2894, 2960, 2967, 2994, 3021, 3023, 3084, 3098, 3149, 3169, 3234, 3239, 3297, 3299, 3300, 3306, 3319, 3336, 3341, 3351, 3375, 3394, 3432, 3444, 3449, 3451, 3462, 3471, 3478, 3485, 3486, 3498, 3512, 3527, 3550, 3571, 3573, 3594, 3612, 3621, 3631, 3659, 3661, 3706, 3750, 3763, 3772, 3778, 3815, 3835, 3838, 3898, 3925, 4019, 4047, 4076, 4097, 4167, 4189, 4245, 4257, 4279, 4336, 4381, 4411, 4492, 4532, 4584, 4599, 4635, 4649, 4663, 4665, 4666, 4668, 4669, 4678, 4706, 4782, 4846, 4876, 4880, 4904, 4911, 4953, 4967, 4987, 5013, 5047, 5049, 5117, 5157, 5167, 5176, 5202, 5215, 5221, 5260, 5263, 5265, 5267, 5284, 5293, 5294, 5299.

Agenda of the General Body meeting was circulated on pages 117 to 123 of 2011 NUTA Bulletin. Additional Agenda was circulated on pages 85 to 88 of 2011 Ex-File.

ITEM NO. 548 :**CONFIRMATION OF MINUTES :**

CONFIRMED the minutes of the General Body meeting of Nagpur University Teachers' Association held at 12.00 noon on Sunday, the 5th June 2011 at Bharatiya Mahavidyalaya, Amravati

Notes :- 1) Copy of the minutes was Circulated on pages 85 to 91 of 2011 NUTA Bulletin.

2) Corrections, if any, were invited in the copy of the Minutes of the General Body Meeting of Nagpur University Teachers' Association held at 12.00 noon on Sunday, the 5th June, 2011. vide No.CIM/31 Dated 25th September, 2011 published on page 95 of 2011) NUTA Bulletin. No correction was received.

विषय क्रमांक ५४८ (अ) :

प्रा.डॉ.अनिल सोमवंशी यांच्या दुःखद

निधनावद्दल शोक प्रस्ताव

प्रा.डॉ.अनिल सोमवंशी यांच्या दुःखद निधनावद्दल प्रा. सुभाष गवई यांनी

मांडलेला पुढील शोकप्रस्ताव **सम्मत करण्यात आला :-**

'नुटा'चे उपाध्यक्ष, नुटा बुलेटीनचे मुख्य संपादक व संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठाच्या शिक्षण विद्याशाखेचे अधिष्ठाता, डॉ. अनिल गुलाबराव सोमवंशी यांचे १९ ऑक्टोबर २०११ रोजी वयाच्या ६० व्या वर्षी हृदयविकाराच्या आजाराने निधन झाले. राज्यशास्त्र, समाजशास्त्र व शिक्षणशास्त्र या विषयात एम.ए., असलेले डॉ. सोमवंशी हे पीएच.डी. या पदवीने विभूषित होते. संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठाच्या पदव्युत्तर शिक्षणशास्त्र विभागाचे प्रमुख म्हणून ते नुकतेच सेवानिवृत्त झाले होते.

एक शिस्तप्रिय, प्रशासनाची उत्तम जाण असणारे व अभ्यासू प्राध्यापक म्हणून त्यांचा लौकिक होता. संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठाच्या विविध प्राधिकारीणीवर त्यांनी कार्य केले होते. त्यात कार्यकारिणीचे सदस्य, अभ्यास मंडळाचे अध्यक्ष, परीक्षा मंडळाचे सदस्य व शिक्षणशास्त्र विद्याशाखेचे अधिष्ठाता म्हणून त्यांनी केलेले कार्य उल्लेखनीय आहे. नुटाचे आजीव सदस्य आणि २००० ते २००५ या काळात सहसचिव आणि नुटाबुलेटीनचे मुख्य संपादक व त्यानंतर २००५ पासून संघटनेचे उपाध्यक्ष या नात्याने त्यांनी संघटनेच्या कामकाजात दिलेला सक्रिय सहभाग अत्यंत महत्त्वाचा ठरला आहे.

डॉ. अनिल सोमवंशी यांच्या निधनाने शैक्षणिक क्षेत्रात काम करणारा एक विद्यार्थीप्रिय शिक्षक, राज्यशास्त्र व शिक्षणशास्त्र या विषयाचा गाढा अभ्यासक, विद्यापीठाच्या शैक्षणिक जिवनात उत्तम दृष्टी लाभल्यामुळे योगदान देणारा कर्तृत्ववान नेता, नुटा संघटनेमध्ये पूर्णपणे तादात्म्य पावून समरसतेने कार्य करणारा लढवय्या आज आमच्यातून निघून गेलेला आहे. त्यांच्या अकस्मात निधनाने या सर्व क्षेत्रांचे भरून न निघणारे नुकसान झालेले आहे. डॉ. सोमवंशी यांच्या कुटुंबियांवर ओढवलेल्या दुःखद प्रसंगामध्ये नुटा परिवार सहभागी आहे. त्यांच्या कुटुंबियांवर ओढवलेले दुःख सहन करण्याची शक्ती ईश्वर त्यांना प्रदान करो अशी ईश्वरचरणी प्रार्थना.

शोकप्रस्ताव मांडणाऱ्या सदस्यांनी आपल्या भावना व्यक्त केल्या. सभाध्यक्षांनी सुद्धा आपल्या भावना व्यक्त केल्या. सभेने दोन मिनिटे स्तब्ध उभे राहून दिवंगत सदस्यास आपली आदरांजली वाहिली. सम्मत केलेल्या शोकप्रस्तावाची प्रत संघटनेच्या वतीने सचिव शोकाकुल कुटुंबियांकडे पाठवतील असे सभाध्यक्षांनी सांगितले.

ITEM NO. 549 :**APPROVAL TO THE AUDITED STATEMENTS :**

(A) CONSIDERED and APPROVED the Audited Balance Sheet and Income and Expenditure Account of the Association for the year ended on 31st March, 2011.

Notes : (i) The copy of the Audited Balance Sheet and Income and Expenditure Account of the Association for the said Financial year was circulated on page 118 & 119 of 2011 NUTA Bulletin.

(ii) The Audited Balance Sheet and Income and Expenditure Account were placed before the General Body by Prof. S.A. Tiwari, Treasurer, on behalf of the Executive Committee.

ITEM NO. 550 :**STATEMENT ON FIXED SECURITIES POSITION :**

NOTED the Statement no. 22 showing the position of the Fixed Securities of the Association as on 31st March, 2011.

Note : (i) Statement no.22 regarding the fixed securities of the Association as on 31st March, 2011, was circulated on page 120 of 2011 NUTA Bulletin.

(ii) The Statement showing the position of the Fixed Securi-

ties of the Association as on 31st March, 2011, was placed before the General Body by Prof. S.A. Tiwari, Treasurer, on behalf of the Executive Committee.

विषय क्रमांक ५५१ :

सेवानिवृत्ती वयाचा संघर्ष सर्वोच्च न्यायालयात

कार्यकारी मंडळाच्या वतीने प्रा. अनिल ढगे यांनी मांडलेला पुढील ठराव सममत करण्यात आला. :-

१. मा. कर्नाटक उच्च न्यायालयाने दिनांक २२ जून २०११ रोजी दिलेल्या निकालात "7.17 In the result, the impugned Orders/Annexures, in the respective petitions, which have the effect of denying the enhancement of the age of superannuation to 65 years, as provided under the UGC Regulations 2010, are hereby quashed. The petitioners shall be continued in service in the posts held by them as on the date of the petitions, or immediately prior thereto, till they attain the age of superannuation at 65, in accordance with the UGC Regulations 2010, with all consequential benefits." असा निर्णय दिलेला आहे. सेवा निवृत्तीचे ६५ वर्षे वय नाकारणारे कर्नाटक शासनाचे सर्व शासन निर्णय व परिपत्रके या मा. उच्च न्यायालयाच्या निर्णयाने रद्दबादल ठरविलेली आहेत. मा. झारखंड व पाटणा उच्च न्यायालयाने सुद्धा अशाच प्रकारचे निर्णय दिलेले आहेत.

२. महाराष्ट्रामध्ये मा. मुंबई उच्च न्यायालयाच्या खंडपीठाने दिनांक ३० सप्टेंबर २०११ रोजी याबाबत निर्णय दिला असून त्या निर्णयाच्या परिच्छेद २७ मध्ये पुढील प्रमाणे निर्णय आहे. :-

"27. The local conditions in the State of Maharashtra are not comparable to the conditions in the States of Jharkhand, Bihar or Karnataka, in the field of higher and technical education. In the case decided by the Jharkhand High Court and which has been relied upon by Mr. Desai, the State Government has prescribed the age of superannuation under Section 67 of the Jharkhand University Act framed under Entry 25 of List III of the Constitution. In the State of Maharashtra the age of retirement for the college / university teachers has not been prescribed under the Maharashtra Universities Act, 1994 and the same is prescribed under the Rules framed by the State Government following the UGC Regulations. in view of the elaborate reasons we have dealt with hereinabove, the decisions rendered by the High Court of Jharkhand, the High Court of Patna and High Court of Karnataka and as relied upon by the petitioners, with respect, cannot be made applicable to the petitioners before us."

३. मा. मुंबई उच्च न्यायालयाच्या खंडपीठाने दिनांक ३० सप्टेंबर २०११ रोजी दिलेल्या निर्णयाच्या परिच्छेद ३० मध्ये आणखी पुढील प्रमाणे निर्णय नमूद आहे. :-

"In the premises, we hold that clauses 11(1), 11(3) and 11(4) of the GR dated 5th March 2011 do not suffer from any infirmities / unconstitutionality and hence the challenge to the validity of the said clauses is hereby rejected."

४. मा. मुंबई उच्च न्यायालयाच्या निर्णयाचे काळजीपूर्वक अवलोकन केल्यास "महाराष्ट्रात आज अस्तित्वात असलेल्या कायदानुसार विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षकांच्या सेवाशर्ती ह्या शासननिर्णयाने किंवा शासनानी केलेल्या नियमानी ठरविता येत नाहीत" ही बाब कोणीही मा. उच्च न्यायालयासमोर मांडलेली आहे, असे दिसून येत नाही. महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा १९९४ या राज्याच्या कायद्याने या सर्व विद्यापीठांचा कारभार चालतो. विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षकांच्या बाबतीत terms of office, duties and conditions of service, या बाबी कशा ठरतील? याबाबतची कायदेशिर परिस्थिती पुढीलप्रमाणे आहे. :-

"(1) Section 51(8) of the said Act provides that terms of office, duties and conditions of service, of the teachers

of the Universities and the affiliated colleges is to be regulated by Statutes to be made by the Universities.

(2) In case Statutes do not exist or where Statutes exist but they need to be amended, and if in the opinion of the Universities it is likely to take time before new Statutes could be brought into existence or existing Statutes could be amended, Section 14(8) of the Act provides the Vice Chancellors with powers to issue directions.

(3) Section 8(3) of the said Act empowers the State Government to issue Standard Code for the purpose of securing and maintaining uniform standards by Notification in the official Gazette."

५. अखिल भारतीय स्तरावरच्या एका मोठ्या संघर्षाची ही सुरुवात आहे. आज कर्नाटक उच्च न्यायालयाचा निर्णय झाला. त्याच बरोबर पाटणा हायकोर्ट, झारखंड हायकोर्ट व आता मुंबई हायकोर्टाचा निर्णय झाला. इतर हायकोर्टातही निर्णय होतील. आता हे प्रकरण सर्वोच्च न्यायालयात गेलेले आहे. सर्वोच्च न्यायालयाच्या पातळीवर आता हा संघर्ष जोरात सुरु होईल असे दिसून येते. सर्वोच्च न्यायालयाने काही प्रकरणात 'स्टेटस्को'चे आदेश दिले असून २३ नोव्हेंबर २०११ रोजी प्रकरण अंतिम निर्णयासाठी ठेवले असल्याचे समजले आहे. महाराष्ट्रातील संबंधित शिक्षकांनी हे लक्षात घेवून मा. सर्वोच्च न्यायालयामध्ये अंतिम निर्णय होण्यापूर्वी आपली बाजू तथे मांडली जाईल याची काळजी घ्यावी व असे करित असतांना इतर मुद्यांसोबतच पूर्वपरिच्छेदात नमुद केल्याप्रमाणे सेवाशर्ती शासननिर्णयांनी ठरविण्याची बाब मुलतः वेकायदेशिरपणाची आहे ही गोष्ट मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निदर्शनास आणून घ्यावी असे ठरविण्यात येत आहे.

विषय क्रमांक ५५२ :

शासनमान्य 'अस्तित्वीय वित्तलब्धी'मध्ये वेकायदेशिर कपात

कार्यकारी मंडळाच्या वतीने प्रा. डॉ.प्रविण रघुवंशी यांनी मांडलेला पुढील ठराव सममत करण्यात आला. :-

१. उच्च शिक्षण विभागातील विभागीय कार्यालयामध्ये काही सहसंचालक आपण एखाद्या स्वतंत्र राज्याचे राजे आहोत या थाटात वागत आहेत. विशेषतः "सहाय्या वेतन आयोगाप्रमाणे झालेली वेतन निश्चिती अंतिम होण्यापूर्वी त्यात काही चूक झालेली असल्यास ती दुरुस्त करण्याचा अधिकार" व "यापूर्वी विधिवतरित्या मान्य करण्यात आलेल्या 'अस्तित्वीय वित्तलब्धी' कापून काढण्याचा अनधिकार" या दोहोची त्यांनी बरीच गफलत करून सरमिसळ केली असे दिसून येते.

२. या देशातील घटनेप्रमाणे मा. उच्च न्यायालयाने एकदा निर्णय दिला की त्यामध्ये बदल करण्याचा अधिकार फक्त सर्वोच्च न्यायालयालाच आहे पण इथे मात्र त्याच सहसंचालकाने सही शिक्क्याने मान्य केलेली वित्तलब्धी तोच सहसंचालक किंवा त्याच्या कार्यालयातील वित्त अधिकारी किंवा अनेक प्रसंगी एखादा "बाबू"सुद्धा चुकीची ठरवून 'रिकव्हरी' काढतो. हा केवळ पोरखेळ दिसत असला तरी त्यामागचे भ्रष्टाचाराचे हेतू लपून रहात नाहीत. असे करतांना मा. उच्च न्यायालयाने व सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेले निर्णय नजरेखालून घालण्यास सुद्धा सहसंचालकांच्या कार्यालयाला वेळ नसतो.

३. दिनांक १६ डिसेंबर २००८ रोजी मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या निकालाच्या (Syed Abdul Qadir and ors. Vs. State of Bihar and ors. 2009 reported in (2009) 3 Supreme Court Cases 475.) परिच्छेद २७ मध्ये पुढील प्रमाणे निर्णय आहे. :-

"This Court, in a catena of decisions, has granted relief against recovery of excess payment emoluments/allowances if (a) the excess amount was not paid on account of misrepresentation or fraud on the part of the employee and (b) if such excess payment made by the employer by applying a wrong principle for calculating the pay/allowances on the basis of a particular interpretation of rule/order, which is subsequently found the erroneous."

४. मा. उच्च न्यायालयाच्या औरंगाबाद खंडपीठाने दिनांक २२ ऑगस्ट २०११ रोजी दिलेल्या निर्णयातील परिच्छेद ४ पुढील प्रमाणे आहे. :-

"By now, it is a settled position of law that recovery

from the salary/pension of an employee cannot be made, if the amount in excess was paid to such an employee for the reasons not attributed to such an employee. It is not the case of the respondents that the stagnation amount was paid to the members of the petitioner association on account of any misrepresentation made by such members.”

५. मा. उच्च न्यायालयाने याच प्रकरणात दिलेल्या उपरोक्त निर्णयातील परिच्छेद ६ पुढील प्रमाणे आहे. :-

“The impugned communication dated 10.3.2008 and 18.3.2010 are therefore quashed and set aside. It is held that the respondents are not entitled to recover the amount from the pension of the petitioners. Insofar as the amount which is already recovered from the pension of the members of the petitioner association, it is directed that such amount shall be returned to the employees from whom it is deducted within a period of three (3) months from today alongwith the interest at the rate of 12% per annum.”

६. एखाद्याची निसर्ग न्यायानुसार बाजू ऐकून घेण्याचे भान न ठेवता अस्तित्त्विय वित्तलब्धीची कापाकापी करण्याचे हे काम बेदरकारपणे सुरु असते व त्यामुळे डझनावारी प्रकरणे मा. उच्च न्यायालयापुढे गेलीत. अनेक प्रकरणात सहसंचालकांचे आदेश मा. उच्च न्यायालयाने रद्द ठरविले, अनेक प्रकरणात त्यांना व्यक्तीशः रकमेचा भरणा ठोठावण्यात आला. अनेक प्रकरणी १२ टक्के व्याजासह रक्कम परत करण्याचे आदेश मा. उच्च न्यायालयाने दिले. सतत होत असलेल्या या बेवंदशाही कारभारामुळे शिक्षकांमध्ये तीव्र असंतोष निर्माण झाला असून सहसंचालकांच्या स्तरावरील हा मनमानी कारभार एकूणच तिरस्काराचा विषय झाला आहे. या स्थितीला पायबंद घालण्याच्या दृष्टीने शासनाने आदेश काढून ताबडतोबीने पुढील उपाययोजना करावी अशी मागणी करण्यात येत आहे. :-

(१) आपणघ घेतलेले निर्णय एकदा घेतल्यानंतर आपले आपणघ आपल्या पातळीवर सकाळ-संध्याकाळ बदलविण्याचे सहसंचालक कार्यालयाचे अधिकार (जे न्याय तत्वाच्या विरोधी आहेत) ताबडतोब काढून घेण्यात यावेत.

(२) सहसंचालकांना एखाद्या शिक्षकाच्या “सहीशिक्षक्यानिशी मान्य करून दिलेल्या अस्तित्त्विय वित्तलब्धी”मध्ये रिकव्हरी काढण्याची गरज आहे असे वाटल्यास ज्या पूर्वीच्या अधिकाऱ्यांनी सहीशिक्षक्यानिशी ती उपलब्धी मान्य करून दिली होती त्या अधिकाऱ्याला सहसंचालकांनी “ही जादा रक्कम कोणत्या नियमानुसार दिली?” याबाबतची कारणे दाखवा नोटीस द्यावी.

(३) आजच्या सहसंचालकांनी दिलेली कारणे दाखवा नोटीस व पूर्वीच्या अधिकाऱ्यांनी त्या कारणे दाखवा नोटीसला दिलेली उत्तरे ही सर्व कागदपत्रे संबंधीत शिक्षकांकडे पाठवून “त्याने कोणती असत्य माहिती देऊन ही जादाची वित्तलब्धी पदरात पाडून घेतली” ते कागदपत्रासह त्याचेकडे पाठवून ‘रिकव्हरी’ बाबतची कारणे दाखवा नोटीस त्याला देण्यात यावी व संबंधीत शिक्षकाच्या जबाबासह ही सर्व कागदपत्रे सहसंचालकांनी मा. संचालकांकडे पाठवावीत.

(४) पूर्वोक्त परिच्छेद २ व ३ मध्ये नमूद असलेली कागदपत्रे विचारात घेऊन मा. संचालकांनी याबाबत अंतिम निर्णय घ्यावा. म्हणजे जे काय निर्णय होतील ते राज्यभर सारखे होतील. प्रत्येक सहसंचालकांच्या राज्यात वेगवेगळे निर्णय होण्याच्या आजच्या प्रकाराला त्यामुळे आळा बसेल.

(५) एखाद्या शिक्षकाने चुकीची किंवा असत्य माहिती पुरवून एखादा लाभ पदरात पाडून घेतला असेल तर त्याच्या कडून त्याबाबत रिकव्हरी करण्यास संघटनेचा कोणताही विरोध असण्याचे काहीही कारण नाही. मात्र असे करतांना कायद्याच्या विहित प्रक्रियेचे उपरोक्त अनुपालन आवश्यक मानले पाहिजे.

७. शासनाकडे ही मागणी मान्य होईल किंवा होणार नाही असे आदेश निघत नाहीत तोपर्यंत सर्व शिक्षकांनी पुढीलप्रमाणे उपाययोजना अमलात आणावी:-

(१) “शासनमान्य अस्तित्त्विय वित्तलब्धी”मध्ये बेकायदेशिर कपात करण्याचा प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्ष प्रयत्न लक्षात येताच सहसंचालकांना कायदेशिर नोटीस बजावून मा. उच्च व सर्वोच्च न्यायालयाचे निर्णय त्यांच्या लक्षात आणून द्यावेत.

(२) ज्या अधिकाऱ्यांनी सही शिक्षक्यानिशी ही वित्तलब्धी मान्य करून दिली होती त्यांना देण्यात आलेली कारणे दाखवा नोटीस व त्या नोटीसला पूर्वीच्या अधिकाऱ्यांने दिलेले उत्तर या कागदपत्रांची मागणी करावी.

(३) संबंधीत शिक्षकाने कोणती असत्य माहिती किंवा चुकीची माहिती दिल्यामुळे त्याला ही जादाची वित्तलब्धी मान्य करून देण्यात आल्याचा त्याच्यावर आरोप आहे याबाबतच्या कागदपत्रांची मागणी करण्यात यावी.

(४) सर्वोच्च न्यायालयाच्या अनेक निर्णयांनी कायद्याची जी दृढ स्थिती (Settled position of Law) स्थापित झालेली आहे त्याची व त्या स्थितीचा भंग करण्याच्या परिणामाची सहसंचालकांना जाणीव करून द्यावी.

“शासनमान्य अस्तित्त्विय वित्तलब्धी”मध्ये बेकायदेशिर कपात करण्याचा सहसंचालक कार्यालयाचा प्रत्येक प्रयत्न उपरोक्त प्रमाणे कायदेशिर कारवाईच्या माध्यमातून हाणून पाडण्याचा निर्धार व्यक्त करण्यात येत आहे.

विषय क्रमांक ५५३ :

नुटा बुलेटीनच्या प्रकाशनातील सातत्य

कार्यकारी मंडळाच्या वतीने प्रा. डॉ.सुभाष गवई यांनी मांडलेला पुढील ठराव **सम्मत करण्यात आला. :-**

(अ) नुटा बुलेटीनसाठी स्थापित केलेल्या संगणकाधारित यंत्रणेवर निघालेल्या पहिल्या पृष्ठातील (सन १९९५ चे ई-एक्स फाईल पृष्ठ १४) काही मजकूर पुढील प्रमाणे आहे.:- “चार भितींच्या आत चाललेल्या कारस्थानांना प्रकाशात खेचून आणता येते ते मुद्रित शब्दांच्या आधारानेच. आमच्या सेवाशर्तीवर हल्ला चढविणारे १९७३ चे “कॉलेज कोड नव्याने येऊ घातलेले” हाणून पाडण्यात आम्हाला केवढी मदत झाली त्या मुद्रित शब्दांची. १९७३ ची वेतनश्रेणी लागू करताना शासनाने केलेल्या अन्यायाच्या निवारणार्थ “**प्राध्यापक रस्त्यावर कां आले**” हे सांगण्यासाठी आम्ही शस्त्र म्हणून वापरले ते मुद्रित शब्दच! १९७४ च्या विद्यापीठ कायद्यातील प्रतिकूलता काढून टाकण्यासाठी “**नवे विद्यापीठ विधेयक**” या मुद्रित शब्दांची मदत घ्यावी लागली आम्हाला. तहान लागल्यावर विहीर खणण्याच्या या प्रकारातून जन्म झाला ‘नुटा बुलेटीन’चा आणि आमच्या व्यावसायिक सुखदुःखांच्या सर्व क्षणी आम्हाला मनोभावे साथ दिली नुटा बुलेटीन मधल्या त्या मुद्रित शब्दांनी.”

(ब) ‘नुटा बुलेटीन’ने आपल्या आयुष्याची ३५ वर्षे पूर्ण केलेली आहेत. संघटनेच्या वतीने सर्व शिक्षकांशी संपर्क साधण्याच्या माध्यमाच्या अभावी येणाऱ्या अडचणींना तोंड देण्यासाठी लहान लहान पुस्तिका काढण्याची व्यवस्था १९७३ च्या दरम्यान सुरू करण्यात आली. “**कॉलेज कोड नव्याने येऊ घातलेले**”, “**प्राध्यापक रस्त्यावर कां आले?**”, “**नवे विद्यापीठ विधेयक : एक कैफियत**”, “**नवीन वेतनश्रेणीबाबतचा शासकीय ठराव : एक निवेदन**” त्या त्या काळात संघटनेच्या वतीने काढण्यात आलेल्या पुस्तिका नियतकालिकाच्या अभावी प्रसिद्ध करण्यात आलेल्या अनियतकालिकांच्या स्वरूपात होत्या. गरज पडल्यावर धावपळ करण्याच्या या अनियतकालिक प्रकारातून नियतकालिकाचा विचार पुढे आला. अगदीच नियमितपणे ठरलेल्या वेळीच हे नियतकालिक प्रकाशित होऊ शकणार नाही याची कल्पना असल्यामुळे १ जानेवारी ते ३१ डिसेंबर या कालखंडात एकामागून एकचे पृष्ठ क्रमांक व वर्षाच्या शेवटी अनुक्रमणिका देण्याचा निर्णय झाला. विनयुक्त व समप्रकारची संकलन व संदर्भ सुलभता हा लाभ त्यातून मिळेल असे त्यावेळी वाटले. सनदी लेखापालांनी अंकेक्षीत केलेल्या ३१ मार्च १९७४ रोजी संपलेल्या संघटनेच्या “उत्पन्न व खर्च लेखा” मध्ये खर्चाच्या बाजूला रुपये २३३९.२७ दाखविण्यात आले असून त्यातसुद्धा उत्पन्नाच्या बाजूला ८०२.०० रुपये ही “उत्पन्नापेक्षा खर्च जास्त झालेली रक्कम” म्हणून दाखविलेली आहे. वर्षाकाठी एकूण २५०० रुपये सुद्धा खर्च करण्याची शक्ती नसल्याने मुद्रण ही गोष्ट आवाक्याबाहेर वाटत होती व तशी ती होतीही. आवाका येईपर्यंत वाट पहात बसण्यापेक्षा आवाक्यात येईल त्या पद्धतीने काम सुरू करावे असे ठरले व त्यामुळे १९७६ मध्ये एकामागून एक चक्रमुद्रीत पृष्ठे प्रसृत व्हायला लागली. दिनांक १५ ऑगस्ट १९७७ रोजी नुटाबुलेटीनचा पहिला मुद्रित अंक प्रकाशित करण्यात आला.

(क) संघटनेच्या प्रत्येक सदस्यापर्यंत थेट घरपोच व विनामुल्य जावून पोचणारी ‘नुटा बुलेटीन’ची सेवा ही संघटनेमार्फत प्रत्येक सदस्याला दिली जाणारी एकमेव व महत्वपूर्ण अशी सेवा आहे. त्यामुळे संघटनेतर्फे केल्या जाणाऱ्या खर्चाच्या क्रमामध्ये पहिला क्रम नुटा बुलेटीनच्या खर्चाचा राहिला आहे. या गेल्या ३०-३५ वर्षांमध्ये संपर्क माध्यम व संदर्भ समृद्धी ही बुलेटीनची खास वैशिष्ट्ये म्हणून सांगता येतील. बुलेटीन प्रकाशनामधील महत्त्वाचे टप्पे व त्या प्रत्येक टप्प्याच्या व्यवस्थेची सद्यस्थिती पुढील प्रमाणे आहे.:-

(१) बुलेटीनच्या प्रकाशनासाठी आवश्यक असलेली “**संगणक यंत्रणा व संगणक संलग्न मुद्रण यंत्रणा**” ही महत्वपूर्ण साधन सामुग्री होय. संघटनेच्या अध्यक्षकांकडे वि.प.स. या नात्याने व्यक्तीशः उपलब्ध असलेल्या यंत्रणेवरच सन १९९९ पासून तर २०११ पर्यंत हे काम केले जात असल्यामुळे संघटनेला या काळात अशा यंत्रणेसाठी वेगळा खर्च करावा लागला नाही.

(२) नुटा बुलेटीनमध्ये प्रसिद्ध करावयाचा मजकूर लक्षात घेता संगणकयंत्रणेला जोडून "टेलीफोनद्वारे उपलब्ध करावयाची ब्रॉडबैंड सेवा व मोबाईलच्या माध्यमातून इंटरनेट कनेक्टिव्हिटी" या बाबतीत सुद्धा अगदी सुरुवातीपासून आजपावेतो संघटनेला कोणताही खर्च करावा लागला नाही. वि.प.स. या नात्याने तशी सुविधा उपलब्ध नसतांना ती खर्चाची जबाबदारी अध्यक्षांनी व्यक्तीशः पार पाडली.

(३) बुलेटीनमध्ये प्रकाशित झालेल्या "मजकुराची जुळवणी, पृष्ठ बांधणी" इत्यादी कामासाठी वेगवेगळ्या ठिकाणाहून जरी ते काम करण्यात आले असले तरी प्रत्येक पृष्ठामागे ठरवून दिलेल्या दरानेच करार पद्धतीने खर्च करण्यात येतो.

(४) तयार मजकुराची जुळवणी हा वेगळा भाग असतो पण तो मजकूर तयार करण्याच्या कामासाठी "स्टेनोग्राफर, टायपीस्ट किंवा क्लर्क, शिपाई" अशी कोणतीही सेवा आपण यापूर्वी उपलब्ध करून दिलेली नव्हती. अगदी सुरुवातीपासून आजपावेतो त्याबाबत अध्यक्षांनी व्यक्तीशः केलेल्या व्यवस्थेवरच हे काम भागविण्यात आले.

(५) बुलेटीनच्या मजकुराचे मुद्रित शोधन हे अत्यंत जिकिरीचे काम असते. सुरुवातीपासून तर आजपावेतो संघटनेचे अध्यक्ष, बुलेटीनचे मुख्य संपादक, संपादक, प्रकाशक व इतर पदाधिकाऱ्यांनी हे काम सेवाभावी काम म्हणून विनामुल्य केलेले आहे व ते तसेच चालू रहाण्यामध्ये कोणतीही अडचण येईल असे वाटत नाही.

(६) "संगणक यंत्रणा व संगणक संलग्न मुद्रण यंत्रणा" यांच्या आधारे "मजकूर जुळवणी व पृष्ठबांधणी" ही कामे संघटनेच्या पातळीवर पार पाडलीत की तयार पृष्ठे पुढील प्रक्रियेसाठी बोके प्रिंटर्स यांच्याकडे सोपविली जातात. गेली अनेक वर्षे त्यानंतरचे "प्लेटमेकींग, प्रिंटिंग, फोल्डींग व पोस्टिंगचे काम" बोके प्रिंटर्स मार्फत केले जात आहे. प्रत्येक कामाचे दर कार्यकारी मंडळाने ठरवून दिले असून त्याप्रमाणे रेखांकित धनादेशाद्वारे पेमेंट केले जाते. केवळ व्यावसायिक व्यवस्था म्हणून नव्हे तर संघटनेविषयी व संघटनेच्या कामाविषयी असलेल्या आस्थेपोटी सुरुवातीला स्व. श्री. दादासाहेब बोके यांनी व त्यानंतर श्री. नानासाहेब बोके यांनी हे काम खुपच नियमितपणे व आस्थेवाईकपणे पार पाडलेले आहे व त्यामुळेच सुरुवातीच्या काळात अनेक मुद्रक बदलले असले तरी एकदा सन १९९६ मध्ये बोके प्रिंटर्सकडे हे काम सोपविल्यानंतर मुद्रक बदलविण्याचा विचारसुद्धा करण्याची आवश्यकता पडली नाही. बुलेटीन प्रकाशनामधील हे अत्यंत महत्वाचे काम तसेच पुढे सुरु रहाण्यात कोणतीही अडचण दिसत नाही.

(७) संघटनेला व नुटा बुलेटीनला त्यावेळी कार्यालय नसल्याने अमरावती रेल्वे स्टेशनजवळील एका टायपींग इन्स्टिट्यूटमध्ये बसून सुरुवातीच्या काळात पदाधिकारी हे काम करीत असत. सन १९८७ नंतर पुंडकर भवन मध्ये नुटा बुलेटीनसाठीच म्हणून कार्यालय उपलब्ध झाले व त्यानंतर ते काम तेथून होवू लागले. एक म्हणजे "संगणक यंत्रणा व संगणक संलग्न मुद्रण यंत्रणा" यांचा वाढता उपयोग व दुसरे म्हणजे सुरुवातीपासूनच अध्यक्षांचा त्या कामातील सातत्याने वाढत गेलेला सहभाग, यामुळे प्रत्यक्षात हे काम गेली काही वर्षे अध्यक्षांच्या व्यक्तीगत निवासस्थानी, पहिल्या माळ्यावर असलेल्या "पुस्तकालय-कम-कार्यालयातून" चालत आले आहे. आज नुटा बुलेटीनचे कार्यालय व नुटाचे कार्यालय या कामासाठी पुरेशी जागा संघटनेजवळ असल्याने "बुलेटीन कार्यालय यासाठी जागा" या खात्यावर कोणतीही अडचण दिसत नाही.

(८) विद्यमान पदाधिकारी व कार्यकारी मंडळाने संघटनेचे एकूणच काम नवनिर्वाचित पदाधिकाऱ्यांकडे व कार्यकारी मंडळाकडे सोपवितांना कोणत्याही नियत कामामध्ये खंड न पडता यथोचितरित्या ते हस्तांतरीत व्हावे याची काळजी घेतली आहे. नविन व्यवस्था स्थापित होईपर्यंत स्थापित व्यवस्था कार्यरत राहतील याची काळजी घेण्यात येत असल्यामुळे नुटा बुलेटीनच्या प्रकाशनात ताबडतोबीने खंड येण्याचे काही कारण नाही. मात्र असे असले तरी पूर्वोक्त परिच्छेद (क) मधील उपपरिच्छेद १,२,३ व ४ च्या बाबत नवनिर्वाचित पदाधिकारी व कार्यकारी मंडळाला बुलेटीन प्रकाशनाचे सातत्य कायम रहाण्याच्या प्रयोजनासाठी यथासमय यथोचित निर्णय घ्यावे लागतील.

संपर्क माध्यम या नात्याने विश्वसनियता व संदर्भाच्या बाबतीत विनयुक्तता या वैशिष्ट्यांच्या माध्यमातून जी कामगिरी नुटा बुलेटीनने केली आहे ती अभिमानास्पद असून सुरुवातीपासूनच मजकुराची निवड करण्याचे जे धोरण स्विकारले गेले त्या धोरणासह योग्यवेळी यथोचित निर्णय घेवून उपरोक्त वैशिष्ट्यांसह ही कामगिरी तशीच सुरु रहावी असा निर्धार व्यक्त करण्यात येत आहे.

ITEM NO. 554:

TO INCREASE LIFE MEMBERSHIP FEE :

On behalf of the Executive Committee Prof Dr. S.A.Tiwari moved the following resolution. :-

That the life membership Fee of NUTA be increased from Rs. 10001/- to Rs. 20001-

Consideration of the Resolution was **POSTPONED**.

विषय क्रमांक ५५५ :

महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाचा ठराव

महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाने दिनांक १७ ऑक्टोबर २०११ रोजी मुंबई येथे झालेल्या बैठकीत संमत केलेल्या ठरावाशी हे सभागृह सहमती व्यक्त करीत आहे.

नोट्स : (१) महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाने दिनांक १७ ऑक्टोबर २०११ रोजी मुंबई येथे झालेल्या बैठकीत संमत केलेला ठराव सन २०११ च्या नुटा बुलेटीनमध्ये पृष्ठ १२४ ते १२७ वर प्रसृत करण्यात आला होता.

(२) महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाने दिनांक १७ ऑक्टोबर २०११ रोजी मुंबई येथे झालेल्या बैठकीत संमत केलेला ठराव राज्याच्या मा. उच्च शिक्षण मंत्र्यांना सादर करणारे महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या अध्यक्ष व सचिवांचे दिनांक १७ ऑक्टोबर २०११ रोजीचे सन २०११ च्या नुटा बुलेटीनमध्ये पृष्ठ १२४ वर प्रसृत करण्यात आलेले होते.

ITEM NO. 556 :

ELECTIONS

(A) President at this stage, announced the results of the election of the Executive Committee in accordance with the provision of article VI(a) of the constitution of NUTA for the posts of (A) President (B) Two Vice Presidents out of which one shall be from the Nagpur University area and one shall be from Amravati University area. (C) Secretary (D) Two Joint Secretaries out of which one shall be from the Nagpur University area and one shall be from Amravati University area. (E) Treasurer (F) Five Executive Committee members, for the five year tenure commencing from 1st January 2012.

(B) President declared that since the number of validly nominated candidate(s) for each post(s) is/are equal to the number of post(s) to be filled in, all the validly

No.CIM/ 32 : : Date 15.12.2011

CORRECTION in the copy of the Minutes of the General Body Meeting of NUTA

Copy of the Minutes of the General Body Meeting of NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION held at 12.00 noon on Sunday, the 27th November, 2011 at Smt.Kesharbai Lahoti Mahavidyalaya, Amravati is circulated in this NUTA Bulletin.

If you propose to suggest any correction to the Minutes, it may be pointed out to the Secretary (Prof.E.H.Kathale, Secretary, NUTA, N-162, Reshim Bagh, Nagpur-440 009.) by letter within 10 days from the date of posting of this Bulletin.

It will not be possible for the corrections received after the due date to be included in the List of corrections for consideration.

Please send one copy of your letter to Prof. B.T.Deshmukh, President NUTA, 3, Subodh Colony, Near Vidarbha Mahavidyalaya, Amravati. 444 604.

- Dr. E.H. Kathale, Secretary, NUTA

nominated candidates for the respective post(s) are **declared as duly elected unanimously.**

Name/s of the Elected candidate/s are mentioned in column No. 2 of the table and the post/s for which they are elected are mentioned in column No. 1 of the table.

TABLE

Name of the Post/s elected for	Name/s of the elected Candidate/s
1	2
President	Raghuwanshi P.B.
Vice-President Nagpur University Area	Dhone V.B.
Vice-President Amravati University Area	Deshmukh V.S.
Secretary	Dhage A.W.
Treasurer	Gawande B.T.
Joint Secretary Nagpur University area	Kongre N.C.
Joint Secretary Amravati University area	Gawai S.S.
Executive Committee Member (Five)	(1) Bhadange S.G. (2) Changole N.V. (3) Deshmukh S.V. (4) Dudhapachare Y.Y. (5) Panicker Karthik

Notes : (1) Notice, dated 20th September, 2011, for this purpose was published in the 8th issue of 2011 NUTA Bulletin on page 99.

(2) Para 7 of the said notice reads : " Final list of the candidates will be published on the Notice Board of the Office on 4th October 2011 and also will be published in NUTA Bulletin along with the Agenda of the G.B.Meeting. "

(3) Accordingly **final list of the candidates** was notified for the information of all the members of NUTA in 2011 NUTA Bulletin on page 121.

विषय क्रमांक ५५७ :

नेट-सेट मुक्त शिक्षकांच्या बाबतीत होत असलेली दिरंगाई

प्रा. डॉ. प्रविण रघुवंशी यांनी मांडलेला पुढील प्रस्ताव **सम्मत करण्यात आला. :-**

१. सर्वोच्च न्यायालयाच्या अनेक निर्णयांनी कायद्याची जी दृढ स्थिती (Settled Position of Law) भारतात स्थापित झालेली आहे त्यानुसार "एखाद्या पदासाठी भरती करतांना त्या पदासाठीची जी पात्रता जाहिरातीमध्ये नमुद केली असेल त्या पात्रतेमध्ये, एकदा त्या जाहिरातीनुसार अर्ज करण्याची मुदत संपून गेल्यावर, बदल करता येत नाही" मा. सर्वोच्च न्यायालयाने याबाबतीत एकामागून एक अनेक निर्णय दिलेले आहेत :-

(1) " The proposition that where applications are called for prescribing a particular date as the last date for filing the applications, the eligibility of the candidates shall have to be judged with reference to that date and that date alone, is a well-established one."

(2) "It is well-settled rule of construction that every statute or statutory rule is prospective unless it is expressly or by necessary implication made to have retrospective effect. The Court further observed that :

Since the amending Rules were not retrospective, it could not adversely affect the right of those candidates

who were qualified for selection and appointment on the date they applied for the post, "

(3) "In the present case, therefore, the appellant possessed the necessary qualifications as advertised on the last date of receiving applications. These qualifications were in accordance with the Rules/guidelines then in force."

(4) "Once the advertisement had been issued on the basis of the circular obtaining at that particular time, the effect would be that the selection process should continue on the basis of the criteria which were laid down and it cannot be on the basis of the criteria which has been made subsequently." (2011 NBP-80 & 81)

(5) "Once exemption from NET/SET is granted the appointment be treated as regularised." (Para 24 of the judgement delivered on 08.09.1994, in University of Delhi, Appellant v/s Raj Singh and others, Respondents. A.M. AHMADI AND S.P. BHARUCHA, JJ. : AIR 1995 SUPREME COURT 336.) (P 316 of NB 2001)

मा. सर्वोच्च न्यायालयाने वेगवेगळ्या प्रकरणी दिलेल्या निर्णयातील उपरोक्त उतारे आहेत.

२. सर्वोच्च न्यायालयाच्या या अनेक निर्णयामुळेच विद्यापीठ अनुदान आयोगाने आश्वासित प्रगती योजनेच्या प्रयोजनासाठी सेवा केंद्रापासून धरावी याबाबत गेल्या अनेक वर्षांपासून ठाम भूमिका घेतली आहे. विधीसल्लागारांच्या सल्ल्यांनंतर विद्यापीठ अनुदान आयोगाने दिनांक २५ डिसेंबर १९९८ रोजी एक परिपत्रक काढले होते. (UGC by letter D.O. No.F.2-6/98 (PS) dated 25th December 1998) त्यात पुढील प्रमाणे तरतुद आहे. :-

"The commission after seeking legal opinion on clause 1 (e) has decided to include service rendered in adhoc capacity for counting of past service for placement in senior scale/selection grade, provided that three conditions, as mentioned hereunder are fulfilled.

- The adhoc service was of more than one year duration;
- The incumbent was appointed on the recommendation of duly constituted selection committee; and
- The incumbent was Selected to the permanent post in continuation to the adhoc service without any break."

३. आता जुन २०१० च्या विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या रेग्युलेशनमध्ये (Notified under No.F.3-1/2009 dated 30th June 2010) सुद्धा अशीच तरतुद आहे ती पुढील शब्दात :-

"10.0 COUNTING OF PAST SERVICES FOR DIRECT RECRUITMENT AND PROMOTION UNDER CAS:

"10.1 (f) The adhoc or temporary service of more than 1 year duration can be counted provided that

(i) The period of service was of more than one year duration

(ii) The incumbent was appointed on the recommendation of duly constituted selection committee and

(iii) The incumbent was selected to the permanent post in continuation to the adhoc or temporary service without any break "

मा. सर्वोच्च न्यायालयाने " Sharadendu Bhushan, Appellant v. Nagpur University, Nagpur & Ors, Respondents " (AIR 1988, Supreme Court 335) (2011 NBP81) या प्रकरणात **experience is the basis of placement.** " असा जो निर्णय दिला होता त्यावर आधारित उपरोक्त व्यवस्था आहे.

४. केंद्र शासनाने विद्यापीठ अनुदान आयोगाला ३ नोव्हेंबर २०१० रोजी एक पत्र पाठवून पुढील प्रमाणे भूमिका कळविली.:-

"The above mentioned resolution perhaps does not take into account the fact that appointments, If any, pursuant to the date of coming into force of **these regulations are bound to be prospective only. Appointments can never be made with retrospective dates.**

Similarly, since by Commissions own admission, the regulations are prospective in nature and not retrospective." (2011NBP6)

५. एका बाजूला सर्वोच्च न्यायालयाने याबाबतीत एका मागून एक दिलेले अनेक निर्णय, दुसऱ्या बाजूला खुद्द विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे "सेवा नेमणूकीच्या दिवसापासूनच धरण्यात येईल" असे अनेक वर्षांपासून अस्तित्वात असलेले नियम, तिसऱ्या बाजूला खुद्द केंद्र शासनाने दिनांक ३ नोव्हेंबर २०१० च्या पत्राच्या स्पष्टपणे दिलेले आदेश यामुळे विद्यापीठ अनुदान आयोगाने ८ जुलै २०११ रोजीच्या आयोगाच्या बैठकीत फक्त एकट्या महाराष्ट्रासाठी जो निर्णय घेतला त्या निर्णयात असे म्हटले आहे की :-

"The Commission **deliberated** on the issue regarding appointment of various teachers in the State of Maharashtra from September 19,1991 until April 3,2000 and resolved that all such appointments made on regular basis by various universities in the state of Maharashtra where the **university has granted exemption** to teachers from the requirement of NET in terms of the UGC Regulations, 1991 and subsequent Notification dated 24.12.1998 and where the **representation** has been forwarded to Commission seeking further approval in relation to such regular appointments made during the said period w.e.f. September 19,1991 till April 3, 2000 **is approved**. It further resolved that a communication in this regard be sent to the universities concerned and the state of Maharashtra" (2011NBP86) हा निर्णय महाराष्ट्राच्या उच्च शिक्षण खात्याच्या मा. प्रधान सचिवांना १६ ऑगस्ट २०११ रोजी विद्यापीठ अनुदान आयोगाने पत्र पाठवून कळविला. त्याची प्रत महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाला सुद्धा देण्यात आली होती.

६. खरे म्हणजे विद्यापीठ अनुदान आयोगाचा उपरोक्त निर्णय अतिशय स्पष्ट आहे. त्यात कुठेही संदिग्धता नाही.

(१) १९ सप्टेंबर १९९१ ते ३ एप्रिल २००० या काळात **महाराष्ट्रामध्ये नियमितरित्या नेमण्यात आलेल्या प्रत्येक मान्यताप्राप्त अधिव्याख्यात्याच्या नेमणूकीच्या बाबतीत हा निर्णय आहे.**

(२) हा प्रत्येक अधिव्याख्याता नेट-सेट ही पात्रता धारण करणारा नसावा व विद्यापीठाने त्याच्या नेमणूकीला मान्यता दिलेली असावी.

(३) अशा प्रत्येक प्रकरणी विद्यापीठाने नेट-सेट मधून एक्झॅमिशन देण्याबाबतची विनंती आयोगाला केलेली असली पाहिजे.

(४) **महाराष्ट्रातील विद्यापीठांनी केलेली अशी प्रत्येक विनंती विद्यापीठ अनुदान आयोगाने या निर्णयान्वये मान्य केलेली आहे.**

७. विद्यापीठ अनुदान आयोगाचा हा निर्णय अतिशय सोपा व सरळ असून तो वरील ४ वाक्यात नमूद केलेला आहे. विद्यापीठाने केलेली अशी प्रत्येक विनंती आयोगाने मान्य केली आहे. याचा अर्थ त्या प्रत्येक अधिव्याख्यात्याची सेवा नेमणूकीच्या दिनांकापासूनच धरावी असा होतो व यापेक्षा वेगळा होत नाही पण त्याउपेर सुद्धा महाराष्ट्र शासनातील काही अधिकाऱ्यांनी "कोणत्या तारखेपासून त्याची सेवा धरावी ते विद्यापीठ अनुदान आयोगाने आम्हाला कळविले पाहिजे." असा लाडिक हट्ट धरला. तेंव्हा विद्यापीठ अनुदान आयोगाने स्पष्ट शब्दात दिनांक २६ ऑगस्ट २०११ रोजी पत्र पाठवून "As may be seen from the above decision of the commission, the commission has taken the said decision in respect of all such appointments made on regular basis by various universities during the period from September 19, 1991 to April 3, 2000. Therefore the services of such teachers **for all purposes should be counted from the date of their regular appointment.**" असे कळविले. (2011NBP87)

८. "विद्यापीठ अनुदान आयोगाने केंव्हा पासून सेवा धरावी याबाबतची तारीख कळविल्यानंतर **आम्ही एक महिन्यात निर्णय घेवू.**" असे महाराष्ट्र शासनाने वारंवार महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाला आश्वासित केले होते. विद्यापीठ

अनुदान आयोगाने स्पष्ट शब्दात नेमणूकीच्या दिनांकापासून त्याची सेवा धरावी असे २६ ऑगस्ट २०११ च्या पत्राने कळविल्यानंतर आता जवळजवळ तीन महिन्यांचा काळ उलटून गेला तरी महाराष्ट्र शासनाच्या पातळीवर कोणताही निर्णय झालेला नाही. यामुळे संबंध महाराष्ट्रभर उच्च शिक्षण क्षेत्रामध्ये तिव्र असंतोष निर्माण झाला आहे.

९. महाराष्ट्र शासनाच्या उच्च शिक्षण विभागाच्या सचिवांनी महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाला दिनांक २४ जूलै २००९ रोजी एक पत्र (क्रमांकएनजीसी २००८/२४३/२००८/विशि-१) पाठवून स्पष्टपणे "(i) **राज्य शासन विद्यापीठ अनुदान आयोगाला व केंद्र शासनाला प्रलंबित प्रकरणे त्वरित निकाली काढण्यासाठी विनंती करील.** (ii) विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून सुट मिळाल्याचे पत्र विद्यापीठास प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून शक्यतो ३० दिवसांच्या आत ती प्रकरणे निकाली काढण्यासाठी आवश्यकतेप्रमाणे शिबीर आयोजित करून कार्यवाही पूर्ण करण्यात येईल." असे कळविले होते. (2009 NBP142)

१०. त्यानंतर पुन्हा महाराष्ट्र शासनाच्या उच्च शिक्षण खात्याने दिनांक ३१ जुलै २००९ रोजी महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाला एक पत्र (क्र. एनजीसी (२००८/२४३/०८)/विशि-१) पाठवून पुढील प्रमाणे कळविले होते. :- "(i) राज्य शासन विद्यापीठ अनुदान आयोगाला व केंद्र शासनाला प्रलंबित प्रकरणे त्वरित निकाली काढण्यासाठी विनंती करील. आवश्यकता पडल्यास याचा पाठपुरावा करण्यासाठी वरिष्ठ अधिकाऱ्यांकडे जबाबदारी देऊन सदर प्रलंबित कामे त्वरित पूर्ण करून घेण्यात येईल. (ii) विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून सुट मिळाल्याचे पत्र विद्यापीठास प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून शक्यतो ३० दिवसांच्या आत ती प्रकरणे निकाली काढण्यासाठी आवश्यकतेप्रमाणे शिबीर आयोजित करून कार्यवाही पूर्ण करण्यात येईल. (iii) **विद्यापीठ अनुदान आयोग जी तारीख नमूद करेल, त्या तारखेपासून सुट देण्यात येईल.**(2009 NBP143)

११. त्यानंतर शासनाच्या उच्च शिक्षण विभागाने दिनांक ७ ऑगस्ट २००९ रोजी एक अतितात्काळ परिपत्रक (क्र.संकीर्ण-२००९/(संप/०९)/विशि-१) काढून सर्व विद्यापीठांना व महाविद्यालयांना असे कळविले की, :-

"(i) राज्य शासन विद्यापीठ अनुदान आयोगाला व केंद्र शासनाला प्रलंबित प्रकरणे त्वरित निकाली काढण्यासाठी विनंती करील. आवश्यकता पडल्यास याचा पाठपुरावा करण्यासाठी वरिष्ठ अधिकाऱ्यांकडे जबाबदारी देऊन सदर प्रलंबित कामे त्वरित पूर्ण करून घेण्यात येतील.

(ii) विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून सुट मिळाल्याचे पत्र विद्यापीठास प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून शक्यतो ३० दिवसांच्या आत ती प्रकरणे निकाली काढण्यासाठी आवश्यकतेप्रमाणे शिबीर आयोजित करून कार्यवाही पूर्ण करण्यात येईल.

(iii) विद्यापीठ अनुदान आयोग जी तारीख नमूद करील, त्या तारखेपासून सुट देण्यात येईल."

१२. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाचे प्रतिनिधी एका बाजूला व दुसऱ्या बाजूला महाराष्ट्राचे मा. मुख्य सचिव, प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण व संचालक, उच्च शिक्षण यांच्यासह मा. मंत्री, (उच्च व तंत्र शिक्षण) श्री. राजेशजी टोपे यांचे समवेत दिनांक २६ ऑगस्ट, २००९ रोजी झालेल्या बैठकीत जे निर्णय झाले त्या बैठकीच्या इतिवृत्तात परिच्छेद ५ पुढील प्रमाणे आहे.:-

"(५) विद्यापीठ अनुदान आयोगाने वेळोवेळी केलेल्या तरतूदी व मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी वेगवेगळ्या याचिकांमध्ये (मुख्यतः याचिका क्र. : ५०२२/२००९, क्र. ५३७५/२००९, क्र. ४२६६/२००६) वेळोवेळी पारित केलेल्या आदेशानुसार, नेट/सेट अर्हतेमधून सुट देण्याचे व नियमित सेवा कधीपासून ग्राह्य धरण्यात यावी, याबाबतचे सर्वतोपरी अधिकार विद्यापीठ अनुदान आयोगास आहेत. याबाबत विद्यापीठ अनुदान आयोगाचा निर्णय अंतिम राहिल याबाबत विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडे समन्वय करण्यासाठी शासनाचे दोन अधिकारी व एमफुकटोचे दोन प्रतिनिधी यांची एक समिती पाठपुराव्यासाठी नेमली जाईल. याबाबत इतर कार्यवाही शासन पत्र दिनांक ३१ जुलै, २००९ व ४ ऑगस्ट, २००९ च्या पत्रातील परिच्छेद (३) मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे करण्यात येईल. तथापि, अशासकीय व संघटनांच्या प्रतिनिधींना कोणताही भत्ता व प्रवास खर्च शासनाकडून मिळणार नाही." (2009 NBP121)

१३. एवढे सारे लेखी ठरल्यावर ३ महिने झाले तरी कोणताही निर्णय झाला नाही म्हणून महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या अध्यक्षानी मा. उच्च शिक्षण मंत्र्यांना व्यक्तीशः भेटून चर्चेसाठी वेळ देण्याची विनंती केली. त्यानुसार मा. उच्च शिक्षण मंत्र्यांच्या मंत्रालयातील दालनात दिनांक १६ नोव्हेंबर २०११ रोजी महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या प्रतिनिधी मंडळाशी ही चर्चा पार पडली. या चर्चेत मा. उच्च शिक्षण मंत्री श्री. राजेश टोपे यांनी आपली केंद्रीय उच्च

शिक्षण मंत्री श्री. कपिल सिब्बल यांच्याशी नुकतीच दिल्लीत भेट झाली. त्यावेळी ते मला म्हणाले की “We have resolved the problem of Teachers in Maharashtra appointed between 1991-2000. Their services shall be counted from their date of appointment.” या चर्चेत श्री. टोपे पुढे असेही म्हणाले की, “Cases of all the Teachers appointed between 1991-2000 have been approved by the UGC. Their services now will have to be counted from their date of appointment.” याच चर्चेच्या वेळी मा. प्रधान सचिव उच्च शिक्षण यांनी असे सांगितले की, “There is no doubt about these two letters issued by UGC. I agree with the minister that the problem is solved by the UGC. The letters are very clear.” असे असतांना एका उपसचिवांने “मग यापूर्वी विद्यापीठ अनुदान आयोगाने जी वेगवेगळी पत्रे पाठविली त्यांचे काय करावयाचे?” असे खुसपट काढले. त्या उपसचिवाचे म्हणणे असे की, “विद्यापीठ अनुदान आयोगाने महाराष्ट्रातील ४८३७ शिक्षकांना Exemption दिलेले होते व त्यापैकी ३६५१ शिक्षकांना दिलेले Exemption पुढे आयोगाने रद्द केले. त्याचे काय करावयाचे?” याबाबत सुद्धा विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून खुलासा मागवावा लागेल.

१४. १९ सप्टेंबर १९९१ ते ३ एप्रिल २००० पावेतो महाराष्ट्रातील सर्व नेमणूका एकाच स्थितीचे दर्शन घडविणाऱ्या असतांना, समान स्थितीमध्ये समान वागणूक न देता, विद्यापीठ अनुदान आयोगाने गेल्या १०-१५ वर्षात तुकड्या तुकड्याने अनेक निर्णय घेतले व त्यामुळे या वर्गवारीतील शिक्षकांची सुद्धा अनेक तुकड्यांमध्ये विभागणी झाली होती. विद्यापीठ अनुदान आयोगाने घेतलेल्या ८ जुलै २०११ रोजीच्या त्या शेवटच्या निर्णयामुळे या प्रवर्गातील शिक्षकांसाठी यापूर्वी घेतलेल्या निर्णयांचे अनेक तुकडे एकत्र आले असून **आता या सर्वांसाठी एकच निर्णय झालेला आहे** एवढी साधी गोष्ट या उपसचिवांना कळत नसेल तर त्या पदावर काम करण्याची लायकी ते गमावून बसले आहेत एवढाच त्याचा अर्थ होतो.

१५. मा. सर्वोच्च न्यायालयाचे अनेक निर्णय, त्या आधारावर अनेक उच्च न्यायालयांनी दिलेले निर्णय, तात्पुरत्या शिक्षकांची सेवासुद्धा नेमणूकीच्या तारखेपासूनच धरली पाहिजे हे विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे गेल्या अनेक वर्षांपासून अस्तित्वात असलेले नियम, गेल्या १०-१५ वर्षात उच्च शिक्षण विभागातील अधिकाऱ्यांनी महाराष्ट्रात निर्माण करून ठेवलेली स्थिती, आता खुद्द विद्यापीठ अनुदान आयोगाने दिनांक ८ जुलै २०११ रोजीच्या बैठकीत फक्त महाराष्ट्रासाठी निर्णय घेवून स्पष्ट शब्दात या प्रत्येक शिक्षकांची सेवा नेमणूकीच्या दिनांकापासून धरावी असा दिलेला निर्णय, “विद्यापीठ अनुदान आयोग जी तारीख कळवेल त्या तारखेपासून त्या सर्व शिक्षकांची सेवा धरली जाईल” अशी शासनाने अनेकवार दिलेली लेखी आश्वासने, खुद्द मा. उच्च शिक्षणमंत्र्यांनी व प्रधान सचिवांनी “नेमणूकीच्या दिनांकापासूनच ही सेवा धरावी लागेल” अशी स्पष्टपणे घेतलेली भूमिका, लक्षात घेता एका उपसचिव दर्जाच्या कपटी व कारस्थानी अधिकाऱ्याने संबंध महाराष्ट्राचे उच्च शिक्षण क्षेत्र वेढीस धरावे ही आश्चर्य वाटण्यासारखी गोष्ट आहे. एवढे सारे झाल्यावर “पाहिजे तर पुढच्या ८-१० दिवसात या उपसचिवाने विमानाने दिल्लीला जावे व त्यांना काय संशय असतील ते फेडून घ्यावे.” असा निर्णय व्हावा. ही अत्यंत दुःखद व दुर्दैवी गोष्ट होय.

१६. उपरोक्त स्थिती लक्षात घेता पुढील दोन बाबतीत शासनाने तातडीने कारवाई करण्याच्या सूचना द्याव्यात अशी विनंती करण्यात येत आहे:-

(१) शासनाने ७ ऑगस्ट २००९ रोजी विद्यापीठांना एक परिपत्रक पाठवून “(ii) विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून सूट मिळाल्याचे पत्र विद्यापीठास प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून शक्यतो ३० दिवसांच्या आत ती प्रकरणे निकाली काढण्यासाठी आवश्यकतेप्रमाणे शिविर आयोजित करून कार्यवाही पूर्ण करण्यात येईल. (iii) विद्यापीठ अनुदान आयोग जी तारीख नमूद करील, त्या तारखेपासून सूट देण्यात येईल.” असे यापूर्वीच कळविले आहे. महाराष्ट्रातील सर्व विद्यापीठांना या दोनही बाबतीत विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे पत्र आता प्राप्त झालेले असल्याने शिविरांचे आयोजन करून या सर्व शिक्षकांच्या बाबतीत स्थाननिश्चिती व वेतननिश्चितीची कारवाई विद्यापीठांनी पुढील १५ दिवसात पूर्ण करावी.

(२) मुळ शासननिर्णयात विद्यापीठांकडे हे अधिकार शासनाने सोपविले असल्यामुळे शासनाच्या यापूर्वी देण्यात आलेल्या उपरोक्त सूचनाप्रमाणे काही विद्यापीठांमध्ये स्थाननिश्चिती व वेतननिश्चितीची कारवाई पूर्ण झालेली असून अशी प्रकरणे सहसंचालकांकडे सोपविली आहेत. त्याबाबतीत अशा सहसंचालकांनी शिविरांचे आयोजन करून त्यांच्या स्तरावरील कारवाई पुढील एक महिन्यात पूर्ण करावी.

विषय क्रमांक ५५८ :

नव्या वेतनश्रेणीची थकवाकी अदा न होणे

प्रा. सुभाष गर्वई यांनी मांडलेला पुढील प्रस्ताव **सम्मत करण्यात आला. :-**

१. सहाय्या वेतन आयोगाच्या वेतनश्रेण्या लागू करतांना महाराष्ट्रामध्ये “विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षक” या संवर्गाला शेवटच्या पंक्तीला बसविण्यात आले. इतर सर्व संवर्गांना ही वेतनश्रेणी लागू केल्यानंतर कितीतरी विलंबाने त्यांना ही वेतनश्रेणी लागू करण्यात आली. जो प्रकार वेतनश्रेणी लागू करण्याबाबत झाला तसाच प्रकार थकवाकी अदा करण्याबाबत सुद्धा होत आहे हे अत्यंत दुर्दैवी व दुःखद होय.

२. १ एप्रिल २००९ पासून प्रत्यक्ष नवी वेतनश्रेणी लागू होईपर्यंतच्या काळातील थकवाकी शासकीय कर्मचाऱ्यांसह इतर सर्व संवर्गांना ऑक्टोबर २००९ मध्ये रोखीने देण्यात आली. फक्त विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षकांना मात्र त्यानंतर २ वर्षांचा कालावधी लोटून गेला तरी ती थकवाकी देण्यात आलेली नाही.

३. शासकीय कर्मचाऱ्यांसह इतर सर्व संवर्गांना १ जानेवारी २००६ ते ३१ मार्च २००९ या कालखंडातील थकवाकी ५ वार्षिक भागामध्ये देण्याचा शासनाने निर्णय घेतला व त्याप्रमाणे थकवाकीचा पहिला भाग ऑक्टोबर २००९ मध्ये, दुसरा भाग जुलै २०१० मध्ये व तिसरा भाग जुलै २०११ मध्ये प्रत्यक्षात रोखीने अदा करण्यात आलेला आहे. सेवानिवृत्त विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन प्राध्यापकांनासुद्धा ५ वार्षिक भागापैकी थकवाकीचे ३ वार्षिक भाग वरील प्रमाणेच प्रत्यक्षात अदा करण्यात आलेले आहेत.

४. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाचे प्रतिनिधी एका बाजूला व दुसऱ्या बाजूला महाराष्ट्राचे मा. मुख्य सचिव, प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण व संचालक, उच्च शिक्षण यांच्यासह मा. मंत्री, (उच्च व तंत्र शिक्षण) श्री. राजेशजी टोपे यांचे समवेत दिनांक २६ ऑगस्ट, २००९ रोजी झालेल्या बैठकीत जे निर्णय झाले त्या बैठकीच्या इतिवृत्तात परिच्छेद १ पुढील प्रमाणे आहे:-

“केंद्र शासनाने पाठविलेल्या विद्यापीठीय व महाविद्यालयातील शिक्षकांच्या वेतन सुधारणा विषयीची समग्र योजना राज्य शासनाने विचारात घेऊन **त्याबाबतचा शासननिर्णय दिनांक १२.८.२००९ रोजी निर्गमित केला.** या योजनेची अंमलबजावणी करतांना केंद्र शासनाकडून ८० टक्के अर्थसहाय्य मिळावे असे उद्दीष्ट राहिल. हे अर्थसहाय्य केंद्र शासनाकडून **न मिळाल्यास ८० टक्के थकवाकीची रक्कम राज्य शासन, राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांप्रमाणे देईल.**” (2009 NBP121)

५. विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षकांच्या बाबतीत थकवाकी अदा करण्याच्या संदर्भात जी सापत्नभावाची वागणूक देण्यात येत आहे त्यामुळे उच्च शिक्षण क्षेत्रामध्ये तीव्र असंतोष निर्माण झालेला असून राज्याच्या मा. उच्च शिक्षणमंत्र्यांनी व मुख्य सचिवांनी दिलेला शब्द पाळल्या गेला पाहिजे अशी मागणी करण्यात येत आहे.

ITEM NO. 559 :

INCOME LIABLE TO THE CONTRIBUTION TO PUBLIC TRUST ADMINISTRATION FUND : JUDGEMENT

(A) Taking part in discussion on item No. 550,553 & 554 the President informed the house that :-

(1) Amount received by the organization toward Life membership fee is not treated as “amount liable to the Contribution to Public Trust Administration Fund” Levied on the Association by the Charity Commissioner's office.

(2) Expenditure on NUTA Bulletin during the year is deducted from the total income of the organization while calculating the income liable to the Contribution to Public Trust Administration Fund Levied on the Association by the Charity Commissioner's office.

(3) These facts are mentioned in “A Report on the case of Contribution to Public Trust Administration Fund Levied on the Association” published by the then Joint Secretary of the organization Dr. E.H.Kathale

विद्यापीठ अनुदान आयोग व अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेच्या शिफारसीनुसार राज्यात उच्च व तंत्रशिक्षण क्षेत्रात कार्यरत पदवी,पदव्युत्तर व पदविका संस्था तसेच अकृषि विद्यापीठे, तंत्रशास्त्र विद्यापीठ यातील अध्यापक व प्राचार्यांच्या पदांच्या नियत वयोमानानुसार सेवानिवृत्तीच्या वयोमर्यादेत वाढ करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन : उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०११/(३९६/११)विशि-१ मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२. दिनांक : २३ नोव्हेंबर, २०११

- वाचा : १) केंद्र शासनाच्या मनुष्यबळ विकास मंत्रालयाचे पत्र क्र. १-३२/२००६-यु.II/यु.I/(i) दिनांक ३१ डिसेंबर, २००८.
२) शासन निर्णय क्रमांक एनजीसी-२००९/(२४३/०९)/विशि-१, दिनांक १२ ऑगस्ट, २००९.
३) केंद्र शासनाच्या मनुष्यबळ विकास मंत्रालयाचे पत्र क्र. एफ.१-७/२०१०-यु.II, दिनांक ११ मे, २०१०.
४) विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे विनियम २०१० चे क्र. एफ.३-१/२००९, दिनांक ३० जून, २०१०.
५) अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेची अधिसूचना क्र. ३७-३/लिगल/२०१०, दि. ५ मार्च २०१० (पदवी)
६) अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेची अधिसूचना क्र. ३७-३/लिगल/२०१०, दिनांक ५ मार्च २०१० (पदविका)
७) शासन निर्णय क्र. एस.पी.सी.-२०१०/(३४/१०)/ तां.शि.-२, दि. २० ऑगस्ट २०१०.
८) शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०१०/(५०३/१०)विशि-१, दि. २५ फेब्रुवारी, २०११
९) शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०१०/(५०३/१०)विशि-१, दिनांक : ५ मार्च, २०११

on page 39 & 40 in the 10th issue of 1981 NUTA Bulletin.

(4) These lawful concessions were made available to the organization in the year 1980 with the efforts taken by the then Secretary Dr. A.V.Barhate and Treasurer Dr. A.S.Satputale and are based on the **JUDGEMENT (Delivered on 10th November, 1980) by Shri.G.V. Huprikar, M.Sc., LL.M.; Joint Charity Commissioner, Maharashtra State, Nagpur** in Contribution Revision Application No. 9 of 1980 in the matter of:- Nagpur University Teachers' Association, Nagpur. P.T.R.No. F-1564 (Nagpur) Shri Arvind Vasant Barhate, Secretary of the Association.... Applicant. -VERSUS- The Deputy Charity Commissioner, Nagpur Region, Nagpur.... Respondent.

(B) President further announced that documents mentioned in para 4 above would be published in the next Bulletin along with the minutes of this meeting.

विषय क्रमांक : ५६०

गणसंख्या :

नुटाच्या घटनेतील खंड ५ मध्ये असलेल्या तरतुदीनुसार गणसंख्येच्या अभावी सुरुवातीला सभा अर्धा तासासाठी तहकुव करण्यात आली होती, ही बाब कार्यवृत्तामध्ये नोंदविण्यात येत आहे, असे अध्यक्षानी जाहीर केले.

विषय क्रमांक : ५६१

सभा व्यवस्थेबद्दल आभार :

कार्यकारी मंडळाच्या वतीने अध्यक्षांनी महाविद्यालयाचे प्राचार्य व स्थानिक शाखेचे इतर प्राध्यापक, जिल्हा नुटाचे अध्यक्ष, सचिव व सदस्य, यांनी ही सभा यशस्वी करण्यासाठी घेतलेल्या परिश्रमाबद्दल आणि दिलेल्या सहकार्याबद्दल त्यांचे मनःपुर्वक आभार मानले. शेवटी सर्व उपस्थित सदस्यांचे आभार मानून सभा संपली असे अध्यक्षांनी जाहीर केले.

स्वा / बी.टी.देशमुख
अध्यक्ष

स्वा / एकनाथ कठाळे
सचिव

शासन निर्णय

केंद्र शासनाचे मनुष्य बळ विकास मंत्रालय, विद्यापीठ अनुदान आयोग, अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद यांच्याकडून सहाव्या वेतन आयोगाच्या सुधारित वेतन संरचना लागू करण्यासंदर्भात प्राप्त झालेल्या शिफारशी, तथा विद्यापीठ अनुदान आयोग व अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषदेच्या कार्यक्षेत्रील अभ्यासक्रम राबविणारी अकृषि विद्यापीठे, तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, अकृषि विद्यापीठांशी संलग्नित महाविद्यालये व महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळाशी संलग्नित तंत्र निकेतनातील अध्यापकांचे नियतवयोमानानुसार सेवानिवृत्तीचे वय निर्धारित केल्याचे निकष व अनुषंगिक बाबींचा साकल्याने विचार करून संदर्भाधीन क्र. ९ येथील दिनांक ५ मार्च, २०११ च्या शासन निर्णयान्वये अकृषि विद्यापीठे व संलग्नित महाविद्यालयातील अध्यापक व प्राचार्य पदांच्या नियत वयोमानानुसार सेवानिवृत्तीच्या वयोमर्यादेत वाढ करण्याचा निर्णय घेण्यात आलेला आहे.

उक्त दिनांक ५ मार्च, २०११ च्या शासननिर्णयाविरुद्ध मा. मुंबई उच्च न्यायालयात याचिका क्र. २०९३/२०११, ३१९७/२०११, ३४६३/२०११, ६२६२/२०११, ७१४३/२०११, ७७५६/२०११, ९५१/२०११, ९५३/२०११ याचिका लॉजिंग क्र. १४०९/२०११, १४२६/२०११ व १४९७/२०११ दाखल झाल्या होत्या. सदर याचिकेच्या अनुषंगाने मा. उच्च न्यायालयाने दि. ३० सप्टेंबर, २०११ रोजी दिलेले आदेश विचारात घेऊन संदर्भाधीन दिनांक ५ मार्च, २०११ च्या शासन निर्णयातील परिच्छेद १० व परिच्छेद १२ मधील तिन्ही समित्या रद्द करण्यात येत असून अध्यापक यांच्या नियतवयोमानानुसार सेवानिवृत्तीची वयोमर्यादा ६० वरून ६२ पर्यंत व प्राचार्य यांच्या नियतवयोमानानुसार सेवानिवृत्तीची वयोमर्यादा ६२ वरून ६५ वर्षे करण्याकरीता आढावा घेण्यासाठी निम्न निर्देशित केल्याप्रमाणे आढावा समिती (Performance Review Committee) घटित करण्यात येत आहे.

अ) प्राचार्य पदासाठी आढावा समिती -

- १) संबंधित विद्यापीठाचे कुलगुरु/प्रकुलगुरु - अध्यक्ष
- २) संचालक, उच्च शिक्षण/तंत्र शिक्षण - सदस्य
- ३) संबंधित विद्यापीठातील ज्येष्ठतम प्राध्यापक - सदस्य
- ४) संबंधित संस्थेच्या व्यवस्थापनाचा प्रतिनिधी - सदस्य
- ५) संबंधित विद्यापीठाचे कुलसचिव - सदस्य सचिव

ब) अकृषि विद्यापीठातील अध्यापक पदासाठी आढावा समिती -

- १) संबंधित विद्यापीठाचे कुलगुरु - अध्यक्ष
- २) संबंधित विद्यापीठाच्या कुलगुरुंनी नामनिर्देशित केलेला विख्यात शिक्षण तज्ञ-सदस्य

३) संचालक, उच्च शिक्षण/तंत्र शिक्षण - सदस्य

४) संबंधित विद्यापीठातील संबंधित विषयातील प्राध्यापक आणि विभाग प्रमुख-सदस्य

५) संबंधित विषयातील विषय तज्ञ किंवा अधिष्ठाता - सदस्य

६) संबंधित संस्थेच्या व्यवस्थापनाचा प्रतिनिधी - सदस्य

७) संबंधित विद्यापीठाचे कुलसचिव - सदस्य सचिव

क) महाविद्यालयातील अध्यापक पदासाठी आढावा समिती -

१) संबंधित विद्यापीठाचे प्र-कुलगुरु, किंवा संचालक, महाविद्यालय व विद्यापीठ विकास मंडळ - अध्यक्ष

२) विभागीय सह संचालक, उच्च शिक्षण/तंत्र शिक्षण - सदस्य

३) संबंधित विद्यापीठातील संबंधित विषयातील विभाग प्रमुख - सदस्य

४) संबंधित महाविद्यालयाचे प्राचार्य - सदस्य

५) कुलगुरुंनी नामनिर्देशित केलेल्या संबंधित विषयातील विषय तज्ञ-सदस्य

६) संबंधित संस्थेच्या व्यवस्थापनाचा प्रतिनिधी - सदस्य

७) संबंधित विद्यापीठाचे परीक्षा नियंत्रक - सदस्य सचिव

ड) महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण परीक्षा मंडळाशी संलग्नित पदविका संस्थामधील प्राचार्यांसाठी आढावा समिती -

१) संचालक, महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ - अध्यक्ष

२) संबंधित विभागीय सह संचालक, तंत्र शिक्षण - सदस्य

३) महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण परीक्षा मंडळाशी संलग्नित संस्थातील

प्राचार्य - सदस्य

४) संबंधित संस्थेच्या व्यवस्थापनाचा प्रतिनिधी - सदस्य

५) संबंधित कार्यालयाचे उप सचिव महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ - सदस्य सचिव

इ) महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळाशी संलग्नित संस्थातील अध्यापकासाठी आढावा समिती -

१) संचालक, महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ - अध्यक्ष

२) संबंधित सह संचालक, विभागीय कार्यालय तंत्र शिक्षण - सदस्य

३) संबंधित संस्थाचे प्राचार्य - सदस्य

४) संबंधित विषयातील तज्ञ - सदस्य

५) संबंधित संस्थेच्या व्यवस्थापनाचा प्रतिनिधी - सदस्य

६) उपसचिव, विभागीय कार्यालय, महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ - सदस्य सचिव

३. तसेच मा. उच्च न्यायालयाने उक्त याचिकांच्या अनुषंगाने दि. ३० सप्टेंबर, २०११ रोजी दिलेल्या आदेशामध्ये अकृषि विद्यापीठे व संलग्नित अनुदानित अशासकीय महाविद्यालये/ संस्था व तंत्र शिक्षण संचालनालयाच्या नियंत्रणाखालील अनुदानित अशासकीय संस्थामधील प्राचार्य व अध्यापकांच्या शैक्षणिक कामकाजाचा वार्षिक आढावा घेण्यासाठी कोणतेही कार्यतंत्र (Mechanism) अस्तित्वात नसल्यामुळे उक्त शैक्षणिक संस्थेतील प्राचार्य व अध्यापकांच्या सेवानिवृत्तीच्या वयोमर्यादेमध्ये मुदतवाढ देतांना त्यांच्या शैक्षणिक कामकाजाचा आढावा घेण्याची गरज असून त्यासाठी योग्य ते कार्यतंत्र (Mechanism) निर्माण करण्याची आवश्यकता आहे, असे मत प्रदर्शित केले.

४. मा. उच्च न्यायालयाचे वरील मत विचारात घेऊन, शासन पुढील प्रमाणे आदेश देत आहे. :-

(३) शासकिय महाविद्यालये व संस्थांमधील अध्यापकांच्या शैक्षणिक कामकाजाचा आढावा घेण्यासाठी विहित कार्यतंत्र अस्तित्वात आहे. त्यामुळे शासकीय महाविद्यालये/संस्थामधील प्राचार्य/अध्यापक यांना नियत वयोमानानुसार सेवानिवृत्तीच्या वयोमर्यादेत मुदतवाढ देतांना संदर्भाधिन क्र. ९ येथील दिनांक ५ मार्च, २०११ च्या शासन निर्णयातील परिच्छेद ११ मधील तरतुदीची पूर्तता करणाऱ्या अध्यापक/प्राचार्यांचे प्रस्ताव संचालक, उच्च शिक्षण/ संचालक, तंत्र शिक्षण यांनी तपासून सेवानिवृत्तीपूर्वीच्या २ महिने अगोदर थेट शासनास सादर करावेत.

(४) अकृषि विद्यापीठे व अनुदानित अशासकीय महाविद्यालये व तंत्र शिक्षण संचालनालयाच्या नियंत्रणाखालील अनुदानित अशासकीय संस्थेमधील प्राचार्य/ अध्यापकांना सेवानिवृत्तीच्या वयोमानात मुदतवाढ देतांना संदर्भाधिन क्र. ९ येथील दि. ५ मार्च, २०११ च्या शासन निर्णयातील परिच्छेद क्र. ११ मधील नमूद केलेल्या बाबींव्यतिरिक्त शैक्षणिक कामकाजाचा आढावा घेण्यासाठी खालीलप्रमाणे मार्गदर्शक तत्वांचा अवलंब करण्यात यावा :-

अ) अशासकीय अनुदानित महाविद्यालये / संस्था व तंत्र शिक्षण संचालनालयाच्या नियंत्रणाखालील अनुदानित संस्थेमधील प्राचार्यांच्या शैक्षणिक व प्रशासकीय कामकाजाचा आढावा :-

i) महाविद्यालयास प्राचार्यांच्या कालावधीत कायम संलग्निकरण प्राप्त झाले किंवा तसे नसल्यास, त्यासाठी कोणते प्रयत्न करण्यात आले,

ii) महाविद्यालयाचे नॅक/एनवीए या संस्थेकडे मुल्यांकन/पुनर्मूल्यांकन करण्यात आले आहे किंवा कसे,

iii) महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या उत्तीर्णतेबाबत मागील पाच वर्षांचा आलेख,

iv) महाविद्यालयामध्ये प्राचार्यांच्या कालावधीत किती नवीन अभ्यासक्रम सुरु केले,

v) महाविद्यालयामध्ये कोणत्या पायाभूत सुविधा निर्माण केल्या,

vi) महाविद्यालयातील शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची विहित कार्यपद्धतीनुसार बिंदुनामावली तयार करण्यात आली आहे किंवा कसे,

vii) महाविद्यालयाविरुद्ध चौकशी प्रलंबित आहे किंवा कसे,

viii) महाविद्यालयातील किती अध्यापकांना / विद्यार्थ्यांना पीएच.डी.साठी प्रोत्साहित करण्यात आले,

ix) महाविद्यालयामार्फत राज्य/राष्ट्रीय/आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील किती शैक्षणिक कार्यशाळा व चर्चासत्र आयोजित करण्यात आले,

x) राज्य/राष्ट्रीय/आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील किती कार्यशाळा/चर्चासत्रांना उपस्थित राहिले,

xi) महाविद्यालयामार्फत विद्यार्थ्यांसाठी अभ्यासक्रमाव्यतिरिक्त किती इतर उपक्रम राबविण्यात आले,

xii) महाविद्यालयास किती पारितोषिक मिळाली,

xiii) महाविद्यालयामार्फत संशोधनाचे मोठे (Major) व लघु (Minor) स्वरूपाचे किती प्रकल्प तयार करण्यात आले आहेत,

xiv) महाविद्यालयाचा शैक्षणिक दर्जा उंचावण्यासाठी लॅबोरेटरीज, इंडस्ट्रीज, एन.जी.सी. व सामाजिक आणि शैक्षणिक संस्था व इतर यांच्यातील समन्वय Linkages साधण्यात आला आहे काय,

xv) महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांचे विविध खेळातील जिल्हा, राज्य, राष्ट्रीय, आंतरराष्ट्रीय पातळीवरील प्राविण्य मिळविण्याची किती टक्केवारी आहे. तसेच विद्यार्थ्यांचे एन.सी.सी. मधील योगदान कसे आहे, एन.एस.एस. मधील योगदान कसे आहे, सांस्कृतिक कार्यक्रम कशाप्रकारे राबवितात,

xvi) महाविद्यालयामार्फत विद्यार्थी, शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या तक्रारी निवारण्याबाबत कशाप्रकारे कार्यवाही केली जाते,

xvii) महाविद्यालयामार्फत उच्च शिक्षण सुधारण्याबाबत कोणते नाविण्यपूर्ण उपक्रम राबविले जातात, अभ्यासक्रमात कमकुवत विद्यार्थ्यांसाठी कोणती विशेष योजना/प्रयत्न केले जातात,

xviii) महाविद्यालयाचे स्वतंत्र संकेतस्थळ निर्माण केले आहे किंवा कसे, सदर संकेतस्थळ अद्यावत ठेवले आहे किंवा कसे,

xix) महाविद्यालयामार्फत रिंगिंग कायदानुसार सर्व उपाययोजना केल्या आहेत किंवा कसे,

xx) महाविद्यालयामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या सर्व योजनांमधून/ स्त्रोतामधून मिळालेल्या निधीचा त्याच प्रयोजनासाठी विनियोग केला जातो किंवा कसे,

xxi) महाविद्यालयासाठी विद्यापीठ अनुदान आयोग (यु.जी.सी.), जिल्हा नियोजन व विकास समिती (डीपीडीसी) व इतर संस्थाकडून (शासकीय व अशासकीय) विविध योजनांकरिता किती अनुदान प्राप्त केले याचा तपशिल,

xxii) महाविद्यालय परिसर, कार्यालय, वर्ग, ग्रंथालय, प्रयोगशाळा, प्रसाधनगृहे स्वच्छतेसंदर्भात कोणती कार्यवाही करण्यात येते,

xxiii) महाविद्यालयामार्फत मागास, अल्पसंख्यांक व गरजू विद्यार्थ्यांसाठी कोणत्या विशेष योजना राबविण्यात येतात,

xxiv) महाविद्यालयामध्ये संगणक प्रणालीचा पूर्णपणे वापर करण्यात येतो किंवा कसे,

xxv) प्रत्येक शैक्षणिक वर्षात संशोधन मार्गदर्शकांच्या (Guide) माध्यमातून विविध विषयातील किती संशोधक शिष्यवृत्तीधारक (Research Scholar) तयार केले,

xxvi) आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील ख्यातीच्या जर्नल (International Peer Journal) मधून महाविद्यालयातील संशोधकांनी किती शोध निबंध प्रकाशित केले,

xxvii) एकूण किती संदर्भग्रंथ प्रकाशित करण्यात आले त्यापैकी किती संदर्भग्रंथाचा समावेश अभ्यासक्रमामध्ये करण्यात आला आहे.

xxxviii) आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील विविध विषयावरील परिषदांमध्ये / ऑर्लींपियाडमध्ये शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालयातील किती अध्यापकांनी भाग घेतला आहे,

xxix) महाविद्यालयाकडून चालविण्यात येणाऱ्या एकूण अभ्यासक्रमापैकी किती अभ्यासक्रम व्यवसायाभिमुख आहेत.

ब) अकृषि विद्यापीठातील अध्यापकांच्या शैक्षणिक कामकाजाचा आढावा :-

i) विद्यापीठातील किती विद्यार्थ्यांना पीएच.डी. साठी प्रोत्साहित/मार्गदर्शन करण्यात आले,

ii) विद्यापीठातील किती विद्यार्थ्यांना एम.फील. साठी प्रोत्साहित/मार्गदर्शन करण्यात आले,

iii) संशोधनाचे मोठे (Major) व लघु (Minor) स्वरूपाचे किती प्रकल्प तयार करण्यात आले आहेत,

iv) किती संस्था/उद्योग/प्रकल्प यांना सल्ला विषयक सेवा (consultancy) दिली आहे,

v) किती संशोधक लेख (Research Article) प्रकाशित केले आहेत,

vi) महाविद्यालयामार्फत राज्य/राष्ट्रीय/आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील किती शैक्षणिक कार्यशाळा व चर्चासत्र आयोजित करण्यात आले,

vii) राज्य/राष्ट्रीय/आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील किती कार्यशाळा/चर्चासत्रांना उपस्थित राहिले,

viii) अध्यापक करीत असलेल्या विषयातील किती संदर्भग्रंथ प्रकाशित केले आहेत त्यापैकी किती संदर्भग्रंथाचा समावेश अभ्यासक्रमामध्ये करण्यात आला आहे,

ix) अध्यापन करीत असलेल्या विषयाव्यतिरिक्त एकूण किती संदर्भग्रंथ प्रकाशित केले आहेत त्यापैकी किती संदर्भग्रंथाचा समावेश अभ्यासक्रमामध्ये करण्यात आला आहे,

x) अध्यापक निवड प्रक्रिया त्याचप्रमाणे परिक्षा प्रक्रियेच्या अनुषंगाने किती ठिकाणी विषयतज्ञ म्हणून काम केले आहे

xi) अध्यापन करित असलेल्या विषयातील कोणकोणत्या प्राधिकरण/मंडळ/

Before Shri.G.V.Huprikar, M.Sc., LL.M.;

Joint Charity Commissioner, Maharashtra State, Nagpur.

Contribution Revision Application No. 9 of 1980.

(Under Rule 33 (4) of the Bombay Public Trusts Rules, 1951).

IN THE MATTER OF:-

"Nagpur University Teachers' Association, Nagpur. P.T.R.No. F-1564 (Nagpur)" Shri Arvind Vasant Barhate, Secretary of the Association.... Applicant. -**VERSUS**- The Deputy Charity Commissioner, Nagpur Region, Nagpur....Respondent. Appearance : Secretary in person.

ORAL JUDGEMENT

(Delivered on 10th November, 1980)

This Contribution Revision Application is filed against the **order dated 31st March 1980 passed by the learned Deputy Charity Commissioner, Nagpur in Objection Proceeding No.4/79**. The said proceeding was raised by the present applicant on receipt of 3 Demand Notices of Rs.593.55 (for the year ending March 1975) Rs.1700/- (for the year ending March 1978) and Rs.720/- (for the year ending March 1979). In the Objection that was raised, the Association had contended that during the years 1978 and 1979 they had spent certain amounts on secular education actually and as such they claim that they are entitled for deduction in that behalf. Apart, it was also contended that they received donation from Dharamdas and the said donations are not eligible for being included in the gross income liable for contribution. It was further contended that the amount of life membership fees received should have been allowed as deduction in view of the provisions in the constitution as amended being donations to the corpus. In the Objection Proceeding, Revised Accounting Returns were also filed. **The learned Deputy Charity Commissioner however rejected all the contentions and asked the trust to pay balance of Rs.1503.55, as the**

trust had already paid Rs.1510.00 by cheque on 15.11.1979. It is against this order that the Revision has been filed.

2. In the Revision, the Secretary for the trust submits that he does not press his Revision so far as demand Notice No.2486 dated 7.9.79 for Rs.593.55 for the year ending March, 1975. Though of course, he submitted that the points involved in the said Demand Notice are being pressed by him so far as other two Demand Notices ending March 1978 and March 1979 **in the view of the amendment in the Constitution made in the year 1976 and taken on record of the Charity Commissioner or Deputy Charity Commissioner, Nagpur in Change Report No.536/77 by order of the Deputy Charity Commissioner dated 29.7.1977.**

3. So far as the life membership fee is concerned, the claim of the trust, is negated by the learned Deputy Charity Commissioner without giving adequate reasons. He has further stated that the amounts received or given with specific direction that it shall form part of the corpus can only be allowed as deduction as per Section 58.

संस्था यावर सदस्य आहेत,

xii)अध्यापन करीत असलेल्या विषय व इतर उपक्रमांमध्ये किती परितोषिके मिळाली आहेत,

xiii)राज्य/राष्ट्रीय स्तरावरील किती पुरस्कार प्राप्त झाले.

क) अशासकीय अनुदानित महाविद्यालये/संस्था व तंत्र शिक्षण संचालनालयाच्या नियंत्रणाखालील अनुदानित अशासकीय संस्थेमधील अध्यापकांच्या शैक्षणिक कामकाजाचा आढावा :-

i) संशोधनाचे मोठे (Major) व लघु (Minor) स्वरूपाचे किती प्रकल्प तयार करण्यात आले आहेत,

ii)किती संशोधन लेख (Research Article) प्रकाशित केले आहेत,

iii)राज्य/राष्ट्रीय/आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील किती कार्यशाळा/चर्चासत्रांना उपस्थित राहिले,

iv)अध्यापन करीत असलेल्या विषयातील किती संदर्भग्रंथ प्रकाशित केले आहेत त्यापैकी किती संदर्भग्रंथाचा समावेश अभ्यासक्रमामध्ये करण्यात आला आहे,

v)अध्यापन करीत असलेल्या विषयाव्यतिरिक्त एकूण किती संदर्भग्रंथ प्रकाशित केले आहेत त्यापैकी किती संदर्भग्रंथाचा समावेश अभ्यासक्रमामध्ये करण्यात आला आहे,

vi)अध्यापन करीत असलेल्या विषयातील कोणकोणत्या प्राधिकरण/मंडळ/संस्था यावर सदस्य आहेत,

vii)अध्यापन करीत असलेल्या विषय व इतर उपक्रमांमध्ये किती परितोषिके मिळाली आहेत,

viii)राज्य/राष्ट्रीय स्तरावरील किती पुरस्कार प्राप्त झाले.

५. सर्व याचिकाकर्त्यांची प्रकरणे सदर आदेशातील निकषानुसार उक्त संबंधित आढावा समितीने तपासून सहा महिन्यांच्या आंत आवश्यक त्या

शिफारशीसह संचालक, उच्च शिक्षण/तंत्र शिक्षण यांच्यामार्फत शासनास सादर करावीत.

६. वर नमूद आढावा समित्यांनी कार्यरत असलेल्या अध्यापक/प्राचार्य यांच्याबाबतीत सेवानिवृत्तीच्या ६ महिन्यांपूर्वी छाननी करण्याची प्रक्रिया सुरु करावी व सेवानिवृत्तीस किमान ३ महिने शिल्लक असतांना मुदतवाढीस पात्र अध्यापक/प्राचार्यांचे प्रस्ताव संचालक, उच्च शिक्षण/ तंत्र शिक्षण यांच्यामार्फत शासनास सादर करावेत.

७. संचालक, उच्च शिक्षण/ तंत्र शिक्षण यांनी विद्यापीठांकडून विहित वेळेत प्रस्ताव प्राप्त करून प्रस्तावांची योग्य तपासणी करून प्रस्ताव शासनास विहित कालमर्यादित सादर करण्याची दक्षता घ्यावी.

८. प्रस्तुत प्रकरण न्यायप्रविष्ट असल्यामुळे माहे, सप्टेंबर २०११ ते माहे नोव्हेंबर २०११ या तीन महिन्यांच्या कालावधीत सेवानिवृत्त झालेल्या अध्यापकांच्या संदर्भात कोणताही निर्णय घेण्यात आला नव्हता, त्यामुळे या कालावधीतील अध्यापकांची प्रकरणे प्रस्तुत शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार सादर करावेत.

९. ज्या अध्यापकांना यापूर्वी मुदतवाढ देण्यात आली आहे, त्यांना सदर शासन निर्णयातील तरतुदी लागू होणार नाहीत.

१०. सन २०१२-१३ या शैक्षणिक वर्षापासून अकृषी विद्यापीठे व संलग्नित अनुदानित अशासकीय महाविद्यालय/संस्था प्राचार्य/अध्यापक यांचे वार्षिक गोपनीय अहवाल शासकीय महाविद्यालयातील प्राचार्य/अध्यापकांप्रमाणेच लिहण्यात यावेत व जतन करण्यात यावेत.

११. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेत क्रमांक २०१११२३०६३१०५००१ आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने.

(विकास तु कदम)

In this behalf, it must be noted that it is no doubt true that though the word "fees" is included in the membership fee, **still the concept of life membership fee includes receipt of an amount in lump sum and that to Once or in instalments so that the trouble of the Association to collect subscription every year is avoided. Apart, it avoids trouble of the subscriber to give subscription every year without forgetting to do so. Thirdly, in such life membership subscription it is always predominant intention to collect parmanent fund in the Association. This attracts the nomenclature so that the said fund when properly invested, would earn some more interest to the Association than the normal subscription which would be received from a member.**

4. Initially when this Association was formed, the annual subscription was Rs. 3/- and the life membership subscription was Rs. 50/-. However, after the constitution was amended in 1976, **the annual subscription has been dropped altogether and only the life membership subscription is provided** and further provision is made that the same is not to be used for an ordinary or any expenditure without previous sanction of the General Body and that too with a requisite majority. It is further provided **that the annual interest earned on this investment of life membership subscription shall be used for ordinary and urged expenditure of the association.** When we look to the Constitution, it provides that a member becomes a member only after accepting the Rules and Regulations of the Society and as such when one approaches the Association and tenders his life membership subscription, it has to be taken that he has agreed to the Rules as to **the life membership subscription viz. that the same is to be treated as corpus** and is not to be used for ordinary expenditure and can only be expended with resolution of the general Body with a requisite majority. **I am clearly of the opinion that this provision falls within the four corners of Section 58 which allow donations to the corpus,** as deduction from income and is not to be taken as annual income of the trust. In the circumstances, for the years ending March 78 and 79, contribution levied on amount of Rs.73,582/- and Rs. 21,641/- respectively **shall have to be quashed and the demand for the said respective years will have to be reduced accordingly. The applicant therefore succeeds on this count.**

5. So far as the **educational expenses** are concerned, it is no doubt true that the Association in question is not a trust which is entitled to total exemption being a trust for promotion of secular education only. **However, that does not mean that such a trust is not entitled to any deduction of expenditure incurred on secular education.** The case would therefore attract Rule 32(3) (i). In this behalf, there is no claim for the year ending March 1975 as already mentioned. If we see the objects of the trust, one of the objects is to promote higher education and research and to establish contacts with the educational organisations with similar aims. **It is stated by the Secretary that with this view, one of the activities of the Association is that they issue a Bulletin called "Nagpur University Teachers association (NUTA)". The issues for the year 79 bounds have been produced for persual. It is clear that the Bulletin is a fortnightly Journal published by the Association** which gives necessary information and education to all its members not only so as to promote corporate feelings amongst them or to secure fair conditions of life work and emoluments and other rights and privileges for them but also the said Journal provides or publishes articles as regards higher education and research so as to have contact with simi-

lar institutions, University Bodies and the members concerned. For instance, my attention was drawn to the **articles on National educational Bill in the Bound Book of 1978. After perusal of these issues and considering the constitution, I am of the view that this activity of publishing the Bulletin for the members and donor institution is a work done by the Association to promote all its objects and particularly this object of education and research. In the circumstances, this activity has to be taken as an activity of secular education and expenses incurred by the Association for this purpose will have to be allowed.**

6. The learned Deputy Charity Commissioner has referred to the Supreme Court Case A.I.R. 1976 S.C. Page 10 where the meaning of the word "education" as applicable to Section 2(15) of the Income Tax Act has been interpreted. **It is clear that the interpretation given there is a narrow one and restricted so far as the Income Tax is concerned.** The various Rulings of the Supreme Court on interpretation of Statutes have cautioned the Courts and Tribunals from using the interpretation of **certain words used in a particular statute while interpreting other Statutes without taking into consideration the circumstances in which the said term has been used in a particular Statute.** Apart, when the Supreme Court considered the term, it considered the term education only and not secular education. Again, the learned Deputy Charity Commissioner has referred to a Circular of Charity Commissioner which has drawn attention of the Authorities to A.I.R.1976 S.C. Page No.10. Unfortunately, **it appears that the circular has been taken as Rule of Law. In the circumstances, I am unable to agree with the view taken by the learned Deputy Charity Commissioner that this trust cannot be allowed expenses on secular education by way of deduction under Rule 32(3) (1).**

7. However, there is some difficulty in giving an effect to this aspect from the Returns that are filed. **It appears that in the Revised Returns that are filed for the year 1978 and 1979, the trust has shown all expenses except audit fee and miscellaneous expenses as educational expenses.** This cannot be allowed. If we see the details given so far as the year 1978, the total educational expenses shown are Rs. 18,177.51 Ps. Out of it Rs.8314.16 is Stationery and Printing; Rs.979.15 is postage and telegram; **and some portion from these two items are undoubtedly for running or publishing the Bulletin.** Unless these details are known, the actual benefit cannot be given. The same is the case for the year 1979. The Stationery and Printing expenses are shown Rs.11,109.60 Ps. and postage Rs.609.35 Ps. As already observed, some or propotionate substantial portion of this may be regarded as priting and publishing of the fortnightly. **I therefore direct the Secretary to file the affidavit in this behalf so that all net and exact amounts of expenditure incurred for publishing and sending the same fortnightly to the members can be allowed as educational expenses.** After receipt of this particular date, the demand notices for the years 1978 and 1979 shall be modified in the light of the aforesaid findings and decision. **The Contribution Revision application therefore stands allowed to that extent.**

Final Order would be passed on receipt of the said affidavit which shall be filed before 10th December, 1980.

Nagpur

Date: 10-11-1980

Sd./-G.V.Huprikar,
Joint Charity Commissioner,
Maharashtra State, Nagpur.

CONTRIBUTION REVISION APPLICATION NO.9 OF 1980

(Under Rule 33 (4) of the B.P.T. Rules, 1951).

IN THE MATTER OF:-

"Nagpur University Teachers' Association, Nagpur. P.T.R.No. F-1564 (Nagpur)" Shri Arvind Vasant Barhate, Secretary of the Association.... Applicant. **-VERSUS-** The Deputy Charity Commissioner, Nagpur Region, Nagpur....Respondent. Appearance : Secretary in person.

Appearance : Advocate Shri. B.T. Patil for the trust alongwith Dr.Satputle, Treasurer.

ORAL JUDGEMENT

8. I have already dealt with this Revision Application by my oral order dated 10.11.1980. However, **final order was reserved for receiving an affidavit from the trust. Today the said affidavit has been filed by the Treasurer of the institution Dr.Satputale and from the same, it is clear that during the year 1977-78., the trust had spent an amount of Rs.8940.84 for publishing and despatching a fortnightly to the members which was held to form educational expenses.** For the year 1978-79, as per the said affidavit, educational expenses for printing and despatching of the fortnightly is Rs.11,503.23. I accept this evidence and in the light of this expenditure on educational objects, **I pass the following final order after taking into consideration the oral Judgement delivered by me on 10.11.1980.**

9. For the 1977-78 i.e. ending 31st March 1978, the income of the trust as per revised Statement is Rs.11,443.15. From the same allowing educational expenses of Rs.8940.84, balance on which contribution is liable comes to Rs.2,502.31 and as this amount less than Rs.5,000/- on which no contribution is leviable. **I hold that for the year 1977-78, the trust is not to pay any contribution.**

10.For the years 1978-79, the income of the trust as per Revised Statement appears to be Rs.15,363.70 PS. Allowing the educational expenses of Rs.11,503.23, income liable for contribution comes to Rs. 3,860.47. **Again this amount is less than Rs. 5,000/- and as such no contribution is liable for the year 31st March 1979.**

11.In the result, I allow the contribution Revision Application for the years 1977-78 and 1978-79 only. For the year 1974-75, the revision has not been pressed. I hold that for the years ending 31st March 1978 and 31st March 1979, no contribution is payable by the trust and the trust has already paid an amount of Rs. 1,510/-. As it has not pressed the Revision for the year 1974-75, the

trust is liable to pay the amount of Rs.593.55 Ps. As such, in all, the trust would be entitled to a refund of Rs.916.43 Ps.

ORDER

1.Revision for the year 1974-75 stands rejected as not pressed.

2.Revision for the year 1977-78 and 78-79 stands allowed and no contribution leviable during these 2 years. An amount of Rs.916-45 shall be refunded to the trust.

3.Of course, this order should not be taken as allowing this trust, as exempted trust at all times.

Nagpur
Date:12-1-1981

Sd./-**G.V.Huprikar,**
Joint Charity Commissioner,
Maharashtra State, Nagpur.

(Seal)

Typed by : Sd./-

Read by : Sd./-

CERTIFIED TO BE TRUE COPY

Compared by :Sd./-

Sd./-30-3-81
Superintendent

Public Trusts Registration Office, Nagpur Region Nagpur.
The copy was applied for on 12-3-81 :
The copy was ready for delivery on 19-3-81 :
The copy was delivered and the endorsement was made on 30/3/81

Sd/- 30-3-81

Total Rs.12-27

Superintendent,

Public Trusts Registration Office, Nagpur Region, Nagpur.

NOTE :- (1) The above mentioned documents were initially circulated on pages 57-61 of 1981 Ex-File (2) Recirculated on pages 93-95 of 2000 Ex-file. (3) Now published in this NUTA Bulletin. (4) "A Report on the case of Contribution to Public Trust Administration Fund Levied on the Association" prepared by the then Joint Secretary of the organization Dr. E.H.Kathale was published on page 39 & 40 in the 10th issue of 1981 NUTA Bulletin.

NUTA BULLETIN (Official Journal of NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION)
EDITOR : Prof. S.S. Gawai 1,Abhinav State Bank Colony, Chaprashi Pura, Camp, AMRAVATI 444 602.
PUBLISHER : Prof. Dhote D.S., 4C, 'Rajdatta', Mahalaxmi Colony, Near Shankar Nagar, Amravati-444 606. Type Setting at NUTA Bulletin Office, Phundkar Bhavan, Behind Jain Hostel, Maltekadi Road, Amravati-444 601. **PRINTED AT** Bokey Printers, Gandhi Nagar, Amravati. (M.S) **REGD NO. MAHBIL/2001/4448** Postal Registration No. ATI/RNP/78/2009-11 WPP Registration No. NR/ATI/WPP-01/2009-11 Price : Rs. Five / Name of the Posting office : **R.M.S. Amravati.** Date of Posting **15.12.2011**

If Undelivered , please return to : NUTA Bulletin Office, Phundkar Bhavan, Behind Jain Hostel, Maltekadi Road, **Amravati-444 601.**

To,.....

.....

.....

.....